

CORREO
Argentino
Central
(Bs. As.)

FRANQUEO PAGADO
Concesión Nro. 1585

TARIFA REDUCIDA
Concesión Nro. 216

SEMANARIO LITUANO, FUNDADO EN 1927.
DIRECCION, REDACCION Y ADMINISTRACION:
Avenida Boedo 737, Buenos Aires

DIRECCION POSTAL: Casilla de Correo 303, Bs. Aires

ARGENTINOS LIETUVIŲ BALSAS

"LA VOZ DE LOS LITUANOS EN LA ARGENTINA"

ATSKIRO NUMERIO KAINA 50 cent.
PRENUMERATA: Argentinoje ir Pietų Amerikoje 10 pe-
zų metams; 6 pezai pusmečiui.
UŽSIENIN kitur 20 argentinų pezą arba 3 am. dol.
ADRESO pakeitimas veltui. RAŠTUS ir prenumeratas
siųsti:
Casilla de Correo 303, Bs. Aires
ASMENISKAI KREIPTIS:
Avenida Boedo 737, Buenos Aires

Registro Nacional de la Propiedad Intelectual No. 243259

Nr. 878.

BS. AIRES, KETVIRTADIENIS, GEGUZĖS-MAYO 19 D., 1949 M.

METAI (AÑO) XXI

25 DE MAYO.

Commemorando el 139.º aniversario de la Independencia de nuestra Patria adoptiva, la hospitalaria República Argentina, todos los lituanos que tienen el honor de habitar bajo su cielo, espiritualmente se reúnen con el Gran Pueblo Argentino y, agradecidos por la hospitalidad, trabajan junto con el pueblo argentino para el bienestar propio, de sus hijos argentinos y del país.

Los lituanos, como los letones y estonios, han perdido su Patria natal. Los países bálticos sufren bajo la ocupación rusa bolchevique. Miles de nuestros familiares se salvaron de la esclavitud ajena, alejándose hacia Europa occidental; sin embargo, muy pocos refugiados nuestros han tenido la suerte de reunirse con los suyos en la Argentina. Garras de ocupantes tratan de alcanzar a ellos en el refugio y desterrar a los regiones glaciales de Siberia, a donde, en las condiciones de esclavos, mueren los bálticos desterrados. Sus países natales están colonizados por los rusos, traídos desde Asia.

Los que tenemos la suerte habitar en el mundo libre, no perdemos la esperanza, de que llegará el día en que se anunciará la libertad para los pueblos bálticos y los ocupantes serán obligados a marchar hacia sus estepas asiáticas.

Volviendo a la conmemoración del día de la revolución libertadora argentina, el 25 de Mayo de 1810, nos inclinamos ante la tumba del procer de la independencia, General José de San Martín, nacido en el año 1776, que regresó a su patria poco después de estallar la Revolución de Mayo y comprendiendo que los realistas sólo podían ser vencidos si eran atacados en el foco de su resistencia, organizó el ejército de los Andes, liberó Chile y proclamó la independencia del Perú, cuyo pueblo le designó protector. Terminada la campaña se retiró a Francia, donde murió en 1850.

La evocación de la fecha magna, con la visión de una mañana lluviosa y el fervor de un pueblo de incipiente espíritu nacional, trae aparejada la enunciación de las nobles intrigas emancipadoras de aquellos preclaros patriotas que se llamaron, entre otros no menos esclarecidos, Juan José Pasco, Mariano Moreno, Manuel Belgrano, Cornelio Saavedra, José Larrea, figuras señeras de nuestra historia, que crecen a través del tiempo en nuestra gratitud de argentinos al conjuero de los altos ideales que expandieron hacia el porvenir y las distancias de la futura grandeza moral y material de la Nación.

El presente Gobierno de la República Argentina, dirigido genialemente por el Presidente de la República, General Juan Domingo Perón, en pocos años adelantó nivel de vida general y adquirió para el Estado todos los ferrocarriles, teléfonos y otras empresas grandes, aliviando y mejorando así la situación del pueblo trabajador.

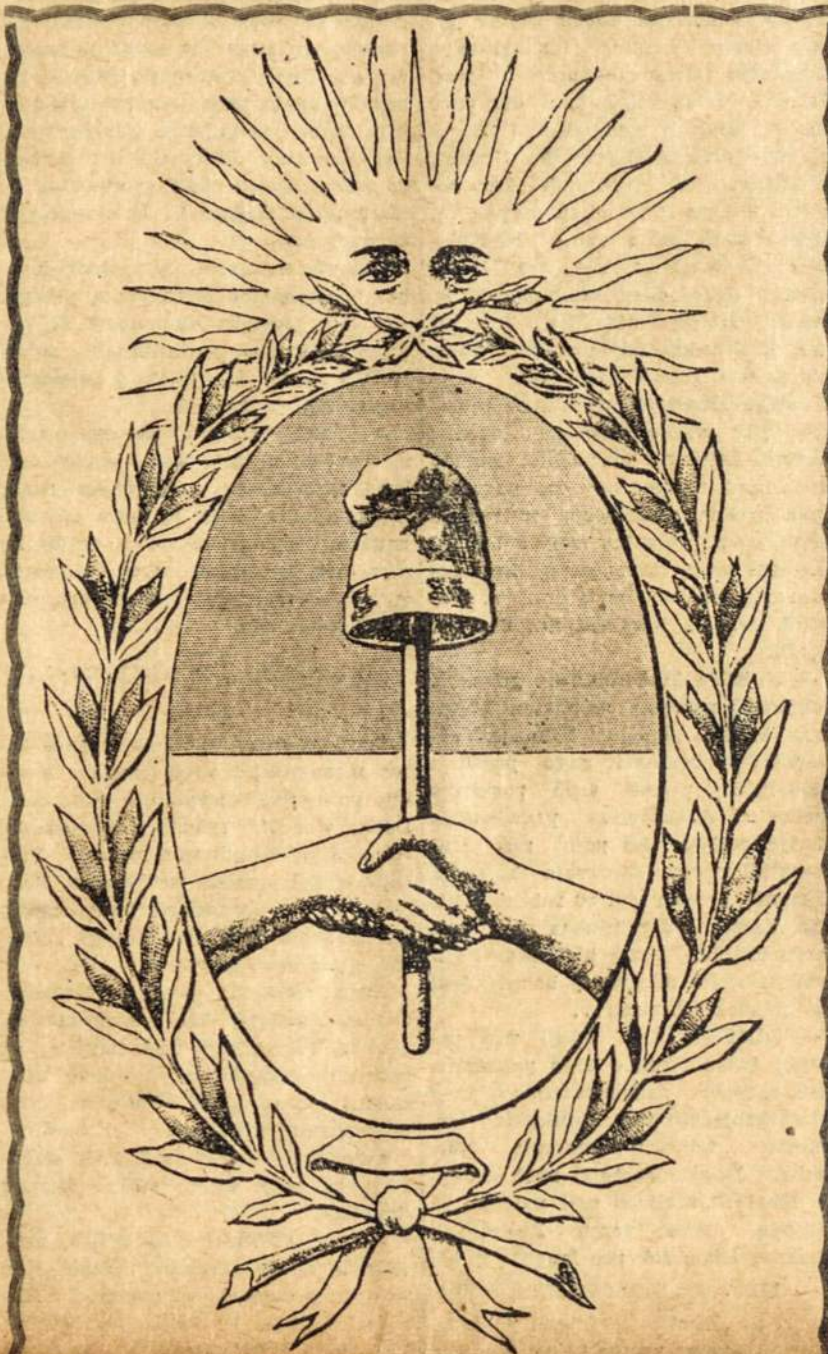
Viva el Pueblo Argentino; viva el Gobierno, elegido por él!

— FRANCÚZIJOS māršalas Petain, buvęs Vichy hitlerinės vyriausybės viršininkas, dabar turintis 93 metus amžiaus, iš salos Yeu tvirtovės perkeltas Pequet karo ligoninėje.

— BUENOS AIRES ligoninėje Sarda, darbininkė Orlandini pagimdė tris sveikus berniukus, savo ir savo vyro džiaugsmui.

SUSIVENIJIMO LIET. ARGENTINOJE VAKARAS,

minint trečiojo skryliaus 11 metų gyvavimo sukaktį, įvyks šeštadienį, gegužės 28, 1949, nuo 20.30 val. iki 3.30 val. ryto, salone Choele Choele 2048, Villa Castellino. Scenoje „Nepasisekęs Debiutas“, V. Sajanskas su juokdary trupe; lietuvių tautiniai rūbai pasipuodusi šokėjų grupė pasirodys scenoje; St. Majausko vadovaujamas choras sudainuos keletą lietuviškų liaudies dainų; Sporto Klubas numeriai ir t. t. šokiai prie galingo orkestro. Visus kviečia:
Rengėjai.

HIMNO NACIONAL ARGENTINO E INSIGNIA PATRIA

Tekstas: Vicente López y Planes (1785-1856)
Muzika: Blas Parera — Juan Pedro Esnaola

FEDERALINĖ VOKIETIJOS VĖLIAVA.

Bonn mieste susirinkęs vakarinių Vokietijos zonų parlamentas nubalsavo federaline Vokietijos vėliava laikyti socialistinės Vėimaro respublikos priimtą raudoną-auksuotą-juodą vėliavą. Už balsavo 49 atstovai, susilaikė 15 ir vienas balsavo prieš socialdemokratų atstovą Dr. Karolio Schmidto įvestą vėliavą.

— BERLYNO blokada nuimta 12. 5. 49, bet rusai, laisvai išleisdami maistą ir kitus produktus, stengiasi neišleisti be savo leidimo vežimų nei laivelių. New Yorko gubernatorius Dewey mano, kad blokados nuėmimas dar labiau supins Vakarų santykius su Rytais.

— ITALIJOS ambasadorius Argentinoje padėjo šios šalies u. r. ministeriui už Argentinos pritarimą grąžinti kolonijas Italijai ir už išleidimą didelio Italijos išeivių skaičiaus Argentinon.

— VOKIETIJOJE du maskuoti banditai 11. 5. 49 nužudė Anglijos karinės vyriausybės finansų patarėją Sir John Sheehy.

GELEZINKELIEČIAI PAAUKAVO \$ 1.100.000.

Gegužės 17, 1949 Argentinos Darbo Ministerijos patalpose geležinkelio darbininkų personalas įteikė susisiekimo ministeriui pulkininkui J. F. Castro motyvuotą pareiškimą dėl algų padidinimo.

Ta pačia proga geležinkeliečiai įteikė poniai prezidentenei, Maria Eva Duarte de Perón čekį sumoje \$ 1.100.000, kaip auką jos vadovaujamai socialistinės globos organizacijai. Ta suma susidarė iš nuskaitymo pusės dienos uždarbio visiems geležinkeliečiams.

— ANGLIJOJE 14. 5. 49 nuimtas nuo lenkų laivo Batory buvęs JAV komunistų vadas, Gerhard Eisler, falsifikavęs dokumentus ir pabėgęs iš JAV, atsizadėdamas 47.800 dolerių užsto. Lenkai protestuoja prieš anglių ir amerikiečių.

PARENGIMAI PRASIEDA, SU ORKESTRU 28. 5. 1949,

Lietuvių Klubas salėje, Boedo 737, Buenos Aires, šeštadienį, gegužės 28, 1949, 21 val. Orui atvėrus, visi renkasi į kultūrinius parengimus, ruošiamus salionuose. Lietuvių Klubas susitarė su puikio orkestro, kuris linksminis publika ir grietis šokiams sezono atidaryme. Bus malonių netikėtumų ir įvairumų. Susitiks visi seni pažįstami ir naujokai atvykę svečiai. Gerbiamoji publika prašoma nesivėluoti. Visus širdingai kviečia:
Rengėjai.

PASKAITA, KONCERTAS, PARODA 29. 5. 1949,

sekmadienį, Lietuvių Klubas salėje, Boedo 737, Buenos Aires, minint poeto O. V. L. Milašiaus 10 metų mirties sukaktį: Kun. A. Grauslys patieks paskaitą, smuikininkė E. Kuprevičiūtė duos koncertą, L. A. Petravičiai supaindins su Milašiaus kūrybos pavyzdžiais, dail. E. Kuprevičius ta proga rengia jo pieštų paveikslų parodą. Visus prašome Lietuvių Klubas sekmadienį, gegužės 29, 16 val.
Rengėjai.

Lietuvos Ministeris Vokietijoje

VISUR STIPRĖJA DEMOKRATINĖ MČSŲ SPAUDA.

Lietuvos ministeris adv. Bronius K. Balutis, sykin su Latvijos ir Estijos atstovais iš Londono, 20. 4. 49 išvyko Vokietijon, kad aplankyti pabaltiečių tremtinių stovyklas.

Tą žinią praneša „Britanijos Lietuvis“ numeryje 89, jau rinktame spaustuveje.

Ten pat rašoma, kad lietuvių krepšinio komanda „Kovas“ laimi Anglijos pirmenybes.

Kanados „Nepriklausoma Lietuva“ ir Anglijos „Britanijos Lietuvis“ įėjo į spaustuves, o „Argentinos Lietuvių Balsas“, įsigijęs savo linotipą, žymiai padidėjo.

Jungiasi ir stiprėja už Lietuvos išlaisvinimą kovojančios jėgos. Niekas neatšilikime nuo bendros mūsų tautos pareigos!

— IZRAELIO atstovai priimti Jungtinių Tautų organizaciją. Arabų atstovai, protestuodami, pasitraukė.

— ARGENTINA per pirmą šių metų ketvirtadį nupirko iš Anglijos 4.323 pianinus.

ARGENTINOS IMIGRACIJOS ATSTOVAS EUROPOJ.

Argentinos vyriausybės paskyrė Doktorą Schmidt imigracijos viršininku ir ministerio teisėmis jį pasiuntė Europoj. Dr. Schmidt aplankys įvairias šalis ir tarsis su jų vyriausybėmis dėl imigracijos Argentinon.

Dr. Varela, taipgi ministerio teisėmis, vyksta sykiu su Dr. Schmidt. Dr. Varela tarsis su Argentinos konsulais Europoje dėl pasų vizavimo palengvinimo šion šalin atvykti darbo žmonėms, gavus formalius giminių kvietimus.

IZRAELIO NEPRIKLAUSOMYBĖS METINĖ SUKAKTIS.

Gegužės 5, 1949 Izraelio sostinėje, Tel Aviv, iškilmingai tapo atšvesta metinė nepriklausomos žydų valstybės sukaktis. Kariuomenės parada stebėjo premjeras Ben Gurion, kiti vyriausybės nariai ir diplomatinis korpusas.

Žydai savo kalendorių skaito „nuo pasaulio sutvėrimo“, taigi metinė nepriklausomybės sukaktis buvo minėta 5 dieną Iyar, 5709 metų.

Izraelin kasdien atvyksta po 10.000 emigrantų. Vyriausybė ieško kreditų, pasireiškiančio valiutos ir ekonominio krizio mugalėjimui.

Pastebėtina, kad Argentinos žydai ne tik šventė savo nepriklausomybės dieną, bet daugelis žydų fabrikų 5. 5. 49 nedirbo ir už tą dieną apmokėjo visiems savo darbininkams.

SUDEGĖ GERIAUSIA ITALIJOS FUTBOLU KOMANDA.

Torino futbolo komanda, 4 met. laikanti Italijos pirmenybes ir žinoma visoje Europoje, 4. 5. 49 skrido Portugalijon. Dėl miglos, lėktuvas užkliuvo už Torino katedros bokšto ir užsidegė. Visi keleiviai žuvo.

Sykiu su 11 futbolo čempionų, žuvo ir jų kapitonas Mazzola, kelių laikraščių reporteriai ir futbolo instruktorius anglas Livesley.

KARDINOLAS MINDSZENTY SUSIRGO.

Vatikano radio skelbia, kad, remiantis tik ką iš Austrijos atvykusio vieno gydytojo tvirtinimu, Vengrijos komunistų įkalinto kardinolo Mindszenty nervai visiškai pakirko. Esą nėra vilties, kad jis pagytų.

BAIGTAS GELEZINKELIŲ PIRKIMO AKTAS.

Gegužės 5, 1949 pabaigtas lygiai metų laiko užsitęsęs anglų geležinkelio pirkimo aktas. Akte yra 17.000 nuosavybės dokumentų, nes Argentinos vyriausybė nupirko visus anglų bendrovių geležinkelius šioje šalyje su pastatais, dirbtuvėmis, žeme, namais ir t. t.

Už tą visą Argentina anglams sumokėjo 2.482 milijonus Argentinos pezą, kas yra lygu 150 milijonams svarų sterlingų.

LĖKTUVAI BOMBOMS IR LITERATŪRAI.

Senatorius Flanders Vašingtone pareiškė, kad reikalinga atspausinti milijonai brošiūrų rusų kalba, išaiškinant vergais pavirstiems Rusijos žmonėms, kad ne kas kitas, o Sovietų diktatoriai nori karo, ruošdamiesi plėšikauti nacų sistema. Tomis brošiūromis pataria apipilti visą Rusiją, kaip kad bolševikai savo spausdiniais „aprupina“ kitas šalis.

O Missourio atstovas Cannon pareiškė, kad jeigu rusai bandys pulti demokratines šalis, tai teks lėktuvais nunešti atominių bombų Rusijon, tik šį kartą jau ne kaip pagelbą...

— URUGVAJIAUS resp. vice-prezidentas ir Senato pirmininkas César Mayo Gutiérrez 2. 5. 49 parlamento rūmose, Montevideo, priėmė Lietuvos ministrą Dr. K. Graužinį. Audiencija truko pusę valandos. Dr. Graužinis informavo apie Lietuvą ir koloniją, įteikdamas kelis veikalus apie Lietuvą minėtam Urugvajaus valstybės vyrui, kuris pareiškė užėjusios lietuvių tautai ir palinkėjo atgauti laisvę.

Imperializmas Siekia Priespaudos

NAUJI PLANAI DALYTIS PASAULĮ.

Kuomet Europoje šėliojosi pusprotis Hitleris, nebuvo ramybės ne tik kaimyninėms tautoms, bet ir bendrai pasaulio taikai ir rimčiai. Adolfas buvo pasiūlęs savo sebrams Benitui ir Hirohitui pasidalinti visą pasaulį „įtakos sferomis“ ir paškui arti pavergtų tautų žmonėms.

Dabar šėliojasi Stalinas. Pėda pėdon eidamas Hitlerio keliais, kaukietis Džingisaviči tykoja, kaip kiaušė bulvėse, pasilikti jo užgrobtose Europos dalyse ir gauti laisvas rankas Kinijoje. Keturių didžiųjų susitikime rusų pasiūlymas pasidalyti pasaulį turės būti atmetamas ar priimtas.

— ARGENTINOS ministeris Belgrade, Francisco Cunnosa, įteikė savo kredencialus Jugoslavijos maršalui Tito.

VOKIETIJOS NACIAI KELIA GALVAS.

Sąjungininkams besiderant dėl Vokietijos ateities, Rytams ir Vakarams konkuruojant „ekonominio Vokietijos vienengumo planų siūlymais“, likę gyvi nacų šulai kelia galvas.

Amerikos karinė administracija ir teismas konfiskavo turtus plieno karaliaus Friedrich Flick ir ginklų gamybos karaliaus Alfred Krupp, per savo advokatų Vašingtone reikalauja, kad jiems būtų sugrąžintas bilijono dolerių vertės turtas.

— NUIMTA Berlyno blokada. Dar taip neseniai Kremliaus ponai tvirtino, kad Berlyne nėra jokios blokados. Tai sakė Molotovas. Bet Višinskis pranešė, kad toji „nėsama“ blokada nuimta gegužės 12, 49. SSSR ir Anglsakų minist. 5. 23 susitiks Paryžiuje.

— KOELNE suimta Irgard Swinka, 27 metų amžiaus, kuri duodavo savo draugėms užmodytus papirusus. Ji taip nužudė ir paskui apipilė 4 senmerges. Teismas jai paskyrė mirties bausmę, bet parlamentui priėmus nutarimą, kuriuo panaikinama mirties bausmė, rūkytojų nuodytoja galinti gauti amžiną kalėjimą.

— PARYŽIAUS teismas pakeitė amžiną kalėjimą Matildai Cahke anksčiau paskirtą mirties bausmę. Ji išdavinėjo partizanų naciams.

— VOKIETIJOS savivaldybės mieste Bonn paskyrė 70 asmenų, kurie sudarė laikiną Vakarų Vokietijos vyriausybę, kol bus praveisti rinkimai.

— NICOJE 4. 5. 49 mirė Maurice Maeterlinck, scenos veiklų rašytojas, Nobelio fondo literatūros premijos laimėtojas, sulaukęs 86 m. amžiaus.

— ISPANIJA žada likti neutrali, jeigu kiltų karas tarpe Rytų ir Vakarų.

— SOVIETŲ vyriausybė išleido ketvirtos vidaus paskolos ląkstus.

ITALIJOS VYRIAUSYBĖ IR KOMUNISTAI.

Italijos diktatorius Musolinis valstybės lėšomis Romoje buvo pastatęs penkių aukštų mūrą už du milijonus dolerių ir jame įrengęs moderniausias Europoje spaustuves, su vokiškomis mašinomis. Tada tą spaustuvę naudojo fašistų darbininkų partija, o dabar ją valdo komunistuojanti darbo federacija. Ten spausdinama keturi komunistų partijos dienraščiai ir 12 žurnalų.

Vyriausybei nutarus konfiskuoti fašistų turtus, ir toji spaustuvė pereis valstybės nuosavybėn. Netekdami jos šiandieniai valdonai komunistai jau pasiuntė Maskvon savo agentą Giuseppe Di Vittorio, kuris paprašė Sovietų vyriausybės, kad duotų paramos spaustuvės netenkančiai Italijos komunistų spaudai.

— ARGENTINA atnaujinio prekybos sutartį su Brazilija ir naujai pasirašė su Japonija ir trimi vakarinėmis Vokietijos zonomis.

Šis gražus lietuvių būrelis, tai Venezuelos lietuviai Valencijoje. Nuo trauka padaryta 1949 metų Vasario 16-tąją paminėjus. Visi naujakuriai, jaunimas ir šeimos, pavyzdinčiai paminėjo mūsų Tautos šventę, išjungia ir visame laisvame pasaulyje kovojančių už pavergtos Lietuvos laisvę tautiečių eiles.

SUSIVENIJIMO CHORUI SUKAKO TRYS METAI.

Ta proga Susivienijimo nuosavybėje, Av. Santa Fé 5215, Lanus O., 4 de Junio įvyks draugiškas „Vermouth“, šeštadienį, gegužės 21, 1949, pradžią 17 val. Lietuvis su daina dirba ir linksminasi. O Susivienijimo Lietuvių Argentinoje choras, jo kūrėjo Stasio Majausko vadovaujamas, užsibrėžė dar platesnį darbo barą mūsų kolonijoje. Taigi visi kas gyvas prašomi dalyvauti šio choro trijų metų veikimo sukakties minėjime, tuomi paremsite organizaciją.
Rengėjai.

ARGENTINOS LIETUVIŲ BALSAS

Prenumerata metams: Argentinoje ir visoje Pietų Amerikoje 10 Argent. pesų (¼ m. \$ 6). Europoje ir Šiaurės Amerikoje 3 doleriai metams. Raštus, pinigų adresuoti sekancijai: ARGENTINOS LIETUVIŲ BALSAS CASILLA DE CORREO 303, Bs. As. Redakcija ir Administracija Calle Boedo 737 Tel. 45-4444

JUBILIEJINĖ „NAUJIENŲ“ DIENRAŠČIO LAIDA.

Seniausias lietuvių dienraštis pasaulyje, demokratinis „NAUJIENOS“ (1738 So. Halsted St., Chicago, Ill., USA), minėdamas savo 35 metų gyvavimo sukaktį 19. 3. 49 išleido sukaktuvinį numerį iš 32 puslapių, pirmoje vietoje papuoštas jų vyriausio redaktoriaus, Dr. Pijaus Grigaičio paveikslu.

Jubiliejinėje „Naujienu“ laidoje atsispindi mūsų tautos, o ypačiai išsivijos istorija nuo carinės priespaudos laikų iki nepriklausomo gyvenimo ir vėl patekimo rusiškam vergijon, prieš kurią dienraštis su didžiausiu pasiryžimu kovoją, spieddamas lietuvių tautą į tos kovos avangardus.

Bendros pasaulinės informacijos, literatūriniai rašiniai ir visuomeninis lietuvių tautos veikimas atsispindi „Naujienu“ skiltyse. Užtat jas šios garbingos sukakties proga ir sveikino mūsų organizacijos ir veikėjai. Sveikinimų, tekstuose pabrėžiamas milžiniškas „Naujienu“ kreditas už lietuvių tautos kultūros ir gyvybės išlaikymą.

Raštų sveikino „Naujienas“ JAV senatoriai Douglas ir Lucas, Illinois gubernatoriai Stevenson, mokslininkai ir visuomenininkai. Tarp kitų, „Naujienas“ sveikino: Dr. Kazys Grinius, Dr. V. Tercijonas, Irenė C. Mankus-Narbut, J. Pronskus, prof. J. Čiurlis, VLIK'o Pild. Tarybos pirm. min. V. Sidzikauskas, kons. P. Daušvardas, Dr. B. J. Zubrickas, Al. Žalpis, St. Kairys, Kipras Bielinis, Stasys Petrasas su Rockefellero Lietuvių Kultūros Draugija, Joniškio Lėbarybės ir Kultūros Klubas, Domintinas ir Dana Kuraičiai su simtais JAV lietuvių pramonininkų, sąjungos ir organizacijos, „Nepriklausomos Lietuvos“ red. J. Kardelis, P. M. Kaitis, rašytojas Juozas Andėnas, P. Rūdis, A. Jankūnas, Kaz. Luitkus, K. P. Deveikis, Jurgis Kilna, B. Kebliatienė, K. Čepukas, žurnalistas Vistas-pats, „Dėdė“ Juozas Ambraziejus iš Brooklyn, B. Barniškis, Dr. J. Pajaujis, Walter Domash, J. Gilaudis, Viktoras Šimaitis, Ksaveras J. Semaska, A. L. Skirmont, Juozas Bacevicius, Indrėlis Seima iš Kanados, reporteris Senas Petras, S. Bakanas, Ant. Kondrotas, Pijus Venclova, D. Norkelis, B. Šniukas, M. Tuinila, P. Strolis ir daugybė kitų visuomenininkų ir organizacijų.

Iš Argentinos, jubiliejaus išvakarėse, „Naujienas“ pasveikino „Argentinos Lietuvių Balsas“ leidėjas Pr. Ožinskas ir red. K. Norkus.

Malonu pažymėti ir tai, kad sukaktuviniame „Naujienu“ koncerte, įvykusiame Chicago Sakalų salėje dalyvavo daugybė publikos. Koncertas įvyko sekmadienį, 20. 3. 49, prasidėdamas 3,45 val. po piet. Meninės programos išpildyme dalyvavo specialiai iš Kanados atvykę operos solistai Elzbieta Kardelienė, vaidino Stasys Pilka, Petronėlė Milerienė, Ona Trečiokienė, Jonas Byanskas lydėjo dainininkas, dainavo choras „Pirmyn“, Kaziui Steponavičiui vadovaujant, dainavo kroatų choras „Sloga“ iš 70 dainininkų, solistai Vytautas Gorinas, buvęs La Scala operos artistas Enrico Clausi ir kt.

Visi pažangūs laisvojo pasaulio lietuviai palaiko ryšius su garbingu „Naujienu“ dienraščiu. Lai jos gyvuoja ilgiausius metus, pavyzdinčiai, kaip ir pirmąjį šimtmečio trečdali, tarnaudamas lietuvių tautos gerovei!

RUSIJOS DEMOKRATAI SIEKIA IŠSILAISVINIMO.

„Naujienos“ rašo, kad New Yorke tapo įkurtas Rusijos tremtinių komitetas dėl Rusijos žmonių išlaisvinimo iš komunistų diktatūros. Jisai pasivadino „Rusijos žmonių išlaisvinimo Sąjunga“ (angliškai: Union for the Liberation of the People of Russia).

Sąjunga sudaro 25 asmenys iš įvairių socialistinių ir demokratinų srovių. Jos priesakyje stovi Aleksandras Kerensky, kuris buvo Rusijos premjeras 1917 m.; Viktor Černov, buvęs Rusijos steigiamojo seimo pirmininkas, ir Rafail A. Abramovič, Rusijos socialdemokratų užsienio delegacijos pirmininkas.

Rusijos žmonių išlaisvinimo Sąjunga paskelbė tokius savo tikslus: 1. Pasaikinti komunistų partiją ir visus „diktatūros ir teroro organus“. 2. Išlaisvinti politinius kalinius ir pana-

kinti koncentracijos stovyklas. 3. Numinti policinę priežiūrą mokslui, menui, religijai, politiniam gyvenimui ir spaudai. 4. Panaikinti kolchozus ir atiduoti žemę laisviems ūkininkams. 5. Valdžios teisę paimti iš savo rankas gamtos turtus, paliekant laisvę privati iniciatyvai pramonėje ir prekyboje. 6. Teise ir teisingumu paremta užsienio politika.

Šitas demokratinis jėgų susibūrimas neabejotinai atkreips į save Amerikos ir kitų vakarinių tautų dėmesį.

GRAŽUS LIETUVIŲ CENTRO LEIDINYS.

Dr. Basanavičiaus vardo Lietuvių Centras, šaukdamas visuotinių narių susirinkimą, einant pasalpinį organizacijų įstatymais, vietine kalba išleido atsisaukimą į narius, su dienotvarkė susirinkimui 22. 5. 49, su organizacijos balansu ir Lietuvių Centro veiklos apibūdinimu.

Tai tikrai gražus, 16 puslapių, su gražiais viršeliais leidinys, iš kurio matome, kad dabartinę Lietuvių Centro vadovybę sudaro:

Pirm. K. Mankus, vicepirm. St. Džingis, sekr. L. J. Mičiūdas, vice-sekr. J. Gradeckas, izd. A. Rinkevicius, knygvedis L. Ryselis, knygyno vedėja E. Ryselienė, narių mokesčių rinkėjas B. Survila. Revizijos komisija: Pr. Ožinskas, A. Kairys ir A. Misiūnas.

Pilnai apsimokėjusių narių skaičius 189. Metų begyje įsirašė 78 nauji nariai.

Telpa Revizijos Komisijos raportas, pilnas balansas, inventorių, aukotojų sąrašas, iš kurio matome, kad 1948 metų begyje nariai Lietuvių Centro stovybai paaukavo \$ 3.759,35. Pulkiai nušviestas pasisventelių darbas ir pavyzdingas administravimas. Nors Lietuvių Centro turtas parodytas \$ 25.028,00, bet, tikrumoje, Lietuvių Centro nuosavybė, pastatai ir žemė, Tabare 6950, Buenos Aires, yra verta keletą kartų daugiau. Aukos, paskolos be nuosimčių, stovybos darbas be emimo atlyginimo sustiprino ir išugdė Lietuvių Centrą.

Pernai Lietuvių Centras išleido rotatoriumi multiplikuotą metinį raportą nariams, o šiemet jau turime „A. L. Balsas“ linotipų rinktą puikų leidinį, kuriuo Lietuvių Centras prilygsta rimčiausioms vietinėms pasalpinėms organizacijoms.

Kalbant apie Lietuvių Centrą, tenka pripažinti didelis kreditas pirmiesiems jo veikėjams-pasiryžėjams, iš kėlusiems Argentinos lietuvių centralizavimo idėją prieš porą dešimtmečių. Didelis kreditas priklauso mūsų ateiviams bendrai, o taipgi Argentinijoje gimusiems lietuvių jaunimui, kuris veikia Lietuvių Centro scenoje ir bendrame kultūriname darbe dalyvauja su savo tėvais.

Lietuvių Centras tikrai gali pasididžiuoti savo narių sąstata, kurie vien tik gero linki kilnaus vardo Centrai.

Kada DULR'as siuntė pašalpas į užsienius, Lietuvių Centras jų negavo. Net paskolą atsisakė suteikti, nors buvo duodama formaliai garantija. Vienok, dėka savo narių pasisventimui, Lietuvių Centras, laipsniškai, siekia savo užsibrėžto tikslo ir greit ateis laikas, kad Lietuvių Centras pastatys pavyzdingus Dr. J. Basanavičiaus vardo rūmus, visos mūsų kolonijos garbei.

VOLGOS LEDUOSE KRIKSTINA RUSUS.

Argentinoje ir Brazilijoje rusiškai bolševikai pasistatė savo cerkves ir barzdoti popai laiko pamaldas. Rusijos diktatoriai jau tiek „nupažangę“, kad cerkvę vadina savo valstybės pamatu.

Ir pačioje Rusijoje savo piliečius popai masiniai krikština, net Volgos leduose. Tos ceremonijos yra tokios primityvios, kad, anot „Mūsų Kelio“, net „Pravda“ prie jų apsisotja:

„UP iš Maskvos praneša, kad, anot „Pravdos“, Volgos leduose įvykęs krikštas esąs „barbariškas paprotys“, „Pravda“ kaltina vietos sovietų pirmininką ir kitus už tai, kad jie neuždraudę rusų ortodoksams atlikti krikšto ceremonijų, įvykusių sausio 19 d. Saratove.

Dėl tokio krikšto, kaip nurodo „Pravda“, būvę net susirgimų. Ir vėl kaip tapę aukomis aklo fanatizmo, nes jie negalėję atsispirti užsauloms ir suakmenėjusioms dvasiškų širdim. Šiltai apsilvilkę dvasiškai priverstę vyrus, moteris ir vaikus išsirengti ir nuogiems lysti į eketę Volgoje, kai temperatūra buvusi apie —15 laipsnių Celsijaus.

Pagal „Pravdos“ išvedžiojimus, dalyvavę ne tik pamaldieji, bet ir pornografijos mėgėjai, kurie fotografavę nuoguosius ir paskui pardavinėję po 3 rublius nuotrauką. Sausio 19 d. atitinka senojo kalendoriaus 6 d. ir tai yra tradicinė rusų ortodoksų krikšto diena.

DAUG „TIESŲ“, BET NĖRA TEISYBĖS

Nepriklausomoji Lietuva 1939 metais ėjo 142 periodiniai leidiniai. Vien „Čikinkų Patarėjų“ skaitė apie 200 tūkstančių žmonių. Moksliniais žurnalais ir savaitraščiais Lietuva tikrai galėjo didžiuotis.

Dabar, okupuotoje Lietuvoje išėina 48 periodiniai leidiniai, bet visi yra „kazionka“ — okupantams tarnaujanti lapai. Mažiau dešimties platina-ma po visą Lietuvą, nes juose telpa Kremliaus įsakymai ir pamokslai. Kitos „Tiesos“ skiriamos „rajonams“, jų tarpe daugiausia sieninių. Tuose laikraščiuose nėra jokios lietuvių gyvenimo kronikos. Štai tų „Tiesų“ teisybės pavadinimai:

Tiesa, Tarybų Lietuva, Valstiečių laikraštis, Komjaunimo Tiesa, žemaičių Tiesa, Panevėžio Tiesa, šilutės Tiesa, Mažeikių Tiesa, Tarybinis žodis, Tarybinis Balsas, Tarybų žemaitija, Tarybinis Kelias, Biržiečių Tarybinis žodis, Tarybinis Rokiškis, Tarybinė Dzūkija, Už Tėvynę, Naujas Kelias, Tirkuoju Keliu, Stalino Keliu, Dzūkų žinios, Raudonoji Vėliava, Pagėlių Balsas, Stalinietis, Trakietis šūkis, Literatūra ir Menas, Pergalė, Lenino Keliu ir Raudonas švyturys.

LIETUVIAI STUDENTAI VOKIETIJOJE

Vakarų Vokietijoje veikia viso dvidešimt keturios aukštosios mokyklos-universitetai. Jose mokosi daugiau šimto tūkstančių studentų, kurių tarpe apie dešimtis tūkstančių svetimsalių.

Vokiečių studentų tarpe įsigalėjusios demokratinės nuotaikos. Esama ir nacionalistiniai nusiteikimai, bet šie viešumoje nedrįsta pasirodyti, mat, jų labai mažai. Taip pat pasitaiko ir komunistuojančių vokiečių, bet jų dar mažiau, negu nacionalistuojančių. Daugumoje aukštesnėse mokyklose visai komunistų nėra.

Mūsų studentai susiskirstę į 4 sroves: Socialdemokratai, katalikai, liberalai ir tautininkai.

— KAZYS SKIRPA, buv. Lietuvos pasiuntinys Berlyne, dabar gyvenantis Airijoje mano, kad Lietuva politikoje daugiau išloštų, kad prezidentu būtų min. St. Lozoraitis, einant Kybartų Aktu, o ne VLIK'o pirmininkas. Skirpa JAV liet. spaudoje griežtai smerkia daktarą Dirmelį už istorinių faktų iškraipymą.

— DR. V. LASAS išrinktas TSRS Mokslų Akademijos nariu-korespondentu. T. Liet. Mokslų Akademijos tikraisiais nariais yra šie profesoriai: A. Purėnas, J. Mažylis, A. Janulaitis, J. Kriščiūnas ir Ivanauskas. Viso toje akademijoje dirba apie 400 žmonių, iš kurių tik 150 yra baigę aukštąjį mokslą.

— HENRIKAS ŽEMELIS, autorius veikalo „Okupantų Replė“, atvyko į JAV. Jis buvo vienas „Minties“ redaktorių Vokietijoje. Vyriausiu „Minties“ redaktorium dabar yra J. Vasaitis, o jo padėjėju — St. Kalvaitis.

LIETUVIŲ PROFESORIŲ PASITARIMAS.

Dienraštyje „Naujienos“ skaitome: Atvykę į Nepriklausomybės šventę, buvo susirinkę pasitarti Illinois ir gretimose valstybėse gyvenę lietuvių profesoriai. Dalyvavo ne tik naujai atvykę iš Europos, bet ir seniau gyvenę šiame krašte. Pirmininkavo pasitarimo iniciatorius prof. J. Čiurlis iš Fort Wayne, Ind., ir dalyvavo viso 13 asmenų: čekigiečiai J. Bogušas, A. Gylis, A. Kyras, M. Norkus, A. Milaknis, V. Manelis, V. Tumasonis, J. Zubkus ir iš toliau atvykę J. Balys (Bloomington, Ind.), S. Kolupaila (Notre Dame, Ind.), P. Labanauškas (Milwaukee, Wisconsin), B. Vitkus (Orland Park, Ill.). Visi sutiko, kad reikia organizuotis. Tada bus galima geriau pasirūpinti savo ir kolegų Europoje profesiniais reikalais, ypač svarbu bendromis jėgomis skatinti Lietuvą liečiančių mokslų puoselėjimą naujose sąlygose, pagaliau populiaromis paskaitomis ir raštais reikia ateiti į pagalbą mokslu besidomintiems mūsų tautiečiams. Ryšiams palaikyti prašoma rašyti prof. V. Maneliui, 7216 S. Rockwell St., Chicago 29, Ill.

— JURGIS PAPEČKYŠ, grįžęs iš Vokietijos parvyko okupuotą Lietuvon. Perėjęs „čyččių“ Vilniuje, su-tvarkė dokumentus ir gavo pašalpos 1.200 rublių, paskui tapo paskirtas gimnazijos direktoriaus pavaduotoju Marijampolėje. Jis pats rašo, kad mėsos kilogramas Lietuvoje kaštuoja 15 rublių, sviesto kg. 30 rublių. Reikia, Lietuvoj darbininkas per dieną vargu uždirba vieną kg. mėsos! O gyventi tenka nuolatinių baimė, kad bus „išjotas“ Sibiran...

— LIETUVIAI ir kitų rusų pavergtų tautų žmonės kovo pabaigoje, 1949 suruošė demonstracijas prieš bolševikuojančių mokslininkų ir menininkų „taikos“ kongresą New Yorke. Demonstruotojai nešė daugybę užrašų: „Stalinis turi paleisti 15 milijonų darbo vergų Rusijoje!“, „Sostakovičiaus, šok pro langą!“ ir kt.

— MIN. ST. LOZORAITIS, kalbėdamas su „Minties“ atstovu pabrėžė, kad kaip mūsų valstybinės įstaigos, taip visuomeninės, politinės organizacijos ir spauda atlieka lietuvių tautai naudingą darbą dabar, kaip ir normaliais laikais. Pabrėžė tų jėgų derinimo reikala.

— KANADOS Lietuvių Tarybos sušauktas liet. organizacijų atstovų suvažiavimas įvyko kovo 26 ir 27 dd., Montrealyje. Dalyvavo 62 atstovai. Apart kanadiečių lietuvių veikėjų, kalbas pasakė iš JAV atvykęs Elena V. Devenienė ir min. V. Sidzikauskas.

— POVILAS VAITONIS, žinomas šachmatininkas, lošęs antroje leintoje Pasaulinėje Olimpiadoje Buenos Aires mieste, iš švedijos atvyko Kanadon.

— IGNAS ŽALYS nugalėjo žymų Kanados šachmatininką Davis,ėjusį lygiomis su čempionu Fox.

RUSŲ KARIAI BĖGA IŠ RYTŲ Į VAKARUS

Iš rytų Vokietijos nemažas skaičius rusų karių dezertyruoja į vakarus. Be eilinių kareivių čia turimomis žiniomis iki šiol yra dezertyravę vienas pulkininkas generolas, dvidešimt keturi generolai ir keletas šimtų karininkų. Jų tarpe jau spaudoje pasirodęs generolas leitenantas Gregory Tokayeff, buvęs orlaivininkystės technikos dalies viršininkas, šiaurės tautų ūkio instituto direktorius K. G. Modolevskis, žymus ūkio specialistas A. Karpinskis, fizikas V. Brailovskis ir daugelis kitų.

Tai vis tie vyrai, kurie kaip žiurkės iš skęstančio laivo pirma pabėga. Tai labai įdomūs simptomai! Ir kas įdomiausia, kad paskutiniai mėnesiai, kaip tik tų žymesnių dezertyravimas yra padažnėjęs.

— „NAUJIENŲ“ korespondentas iš Vokietijos rašo, kad emigracijos komisijose dingsta daugelio emigrantų dokumentai ar bent jų dalis, dėl tarnautojų neapdairumo, jeigu ne dėl ko nors kito, ir dėl to labai susitragdo išvykimas arba net iš naujo prisieina siųsti kvietimus.

LIETUVIAI DP KELIAUJA Į JAV.

Tuoju po karo, VLIK'as ir tūlos kitos organizacijos buvo priešingos lietuvių pabėgėlių išvykimui Amerikon. Dabar visa DP spauda aktualiausia tema laiko emigracijos reikalą. Tikrumoje, kol pasaulis susitvarkys, Naujame Pasaulyje lietuviai taip sustiprės, kad jie bus naudingesni Lietuvai, grįžę savo gimtinėn.

„Mūsų Kelias“ patiekia statistiką, iš kurios matome, kad vasario mėnesį, 1949 iš Vokietijos į USA nuvyko šeši tremtinių transportai, viso labo 3,350 žmonių, jų tarpe 305 lietuviai, t. y. 9,1% bendro skaičiaus. Žydų tame skaičiuje į JAV nuvyko 1495, t. y. 44,3% bendro dykukų skaičiaus.

— DR. JUOZAS KASKELIS, inžinieriaus Leono Stankaus rūpesčiu, iš Vokietijos atvyko pas pastarąjį Kanadon. Beje, Kaskelis skelbiamas Lietuvos vyriausybės tremtyje (Prancūzijoje) įgaliotiniu Kanadoje. — LIETUVOS komunistų partijos vadovybėje okupantų pastatyti iš Rusijos atsiųsti pavergėjų samdiniai: Azarov, Čistiakov, Krasnabojev, Šupikov, Kanavalov ir kiti nei žodžio lietuviškai nemokanti rusai.

— MARIJA ŠALNAITE-JASULAITIENĖ, 44 m. amžiaus, numirė New Yorke. Universiteto mokslą ji buvo baigusi Bostone.

— LIETUVOS komjaunimo sąjungos generaliniu sekretorium paskirtas iš Rusijos atgabentas „deržimorda“ Rastaturov.

— DR. V. TERCIJONAS su žmona ir trimi vaikais iš Europos atvyko į Jungtines Valstybes.

— ALYTUJE, anot „Tiesos“, yra dvi pirtys, bet nei viena neveikia. Visi moudosi geldose.

SIBIRO KATORGOJE MIRĘ LIETUVIAI.

Severno Uralskije Lagera Lagpunkt Nr. 47 mirė šie lietuviai:

Belošauskas ar Balasauskas Pranas, mirė 1941 metų rugsėjo 24 d., Danksa Leopoldas, mirė 1941 m. spalio 7 d., Dzikas Leonas, mokytojas, mirė 1942 m. sausio 15 d., Gokas, mokytojas, mirė 1942 m. sausio 18 d., Jokutas ar Jakutis Adolpas, prokuroras, mirė 1941 m. liepos 21 d., Liaudinskas, mirė 1942 m. sausio 20 d., Lukevičius Mikalojus, rusas, mirė 1941 m. lapkr. 21 d., Makėnas, mirė 1941 metų gruodžio 24 d., Masiukevičius Andrius, mirė 1941 m. lapkričio 8 d., Mataitis Mykolas, teisininkas, mirė 1941 m. gruodžio tarp 1 ir 7 d., Migavičius Juozas iš Babbų, mirė 1941 m. lapkr. 15 d., Podleckis Vytautas, Kauno chemijos fabriko seimos narys, mirė 15. 9. 41, Puskunigis Jonas (sūnus) mirė 1941 m. lapkričio 10 d., Skinderis Antanas iš šiaulių, mirė 1941 m. spalio 23 d., Smetona Adomas, dailininkas, (Raštiekenės brolis), mirė 1942 m. sausio 18 d., Strupas Romas, studentas, mirė 1941 m. spalio 25 d., Zavadskis ar Zavoskis, mirė 1941 m. liepos mėn. tarp 15 ir 24 d.

Lagpunkt Nr. 35 tarp 1941 m. gruodžio ir 1942 m. vasario mirė šie:

Bidrigonis, sportininkas, gimnastikos mokytojas iš Kauno, Gorinas, Jaskūna, Kazlauskas, Paulauskas, Rašėnas, Steponaitis (gal Antanas, žurnalistas), štaupas, šedis, Tamošiūnas, Vaitkevičius, žemaitis.

1942 m. vasario 20 d. dar gyveno šie:

Alekna arba Alechna iš Kauno, buv. prof. Biržiškos sekretorius (gal Aleknavičius Tadas?), Andriuskevičius, Andžiulaitis, buv. ministeris (Antanas Endžiulaitis teisininkas?), Bačkus Juozas, buv. gusarų pulko vadas, Bložė, Bičiūnas Vytautas, literatas ir dailininkas, Čarnackis (Černiauskas, inž.), Voldemaras, buv. ministeris ir pasiuntinys Italijai, Dovydaitis Pranas, profesorius iš Kauno, buv. premjeras, Jokantas, Dr., buv. švietimo ministeris, autorius, Ignatavičius, karininkas, Kalėnas Jonas, Kubilius Antanas, teisininkas, buv. Klaipėdos gubernatorius, Karvelis, Matulevičius, Mikalojaūnas, buv. aukštasis valdininkas, Nausėda, buv. radio stoties valdininkas, Noreika, radio stoties valdininkas, literatas, Papečys Juozas, pulkin. Valstybės Tarybos narys, Prancišius, buv. mokesčių inspektorius, Pulkauninkas, Puskunigis (tėvas), Sakavičius, buv. saugumo valdininkas, Stankus Zigmantas, buv. Valstybės kontrolierius, Tarybos narys, bankininkas, Stankus, medicinos Dr., Sutkus Jonas, generolas, Sostakas, Darbo Rūmų pareigūnas, Socialės Apdraudros direkt. išvežtas į Kamčatką, Verbyla, žeglys, vienaokisji violencelistas, 1942 m. sausio mėn. išleistas apsigyventi arti Tobolsko, Zygdis Jonas, Valstybės Kontrolės valdininkas.

Lietuvos piliečiai žydai buvo gyvi 1942 m. vasario 20 d. Davidovičius, Dubovičius, medicinos Dr., Falk, prekybininkas iš Kauno, Broliai Freimanai, Izraelitas, gelumbės fabrikantas iš Klaipėdos, Šešpenbaumas, studentas.

Mirė:

Uljampersis Šolochas, mirė 1941 m. rugsėjo 15 d., Vidukleris Benjaminas, Kauno filantropas, mirė 1941 m. rugsėjo 22 d. „Amerika“.

— MIRĖ Anglijoje: Ursulė Bartkevičiūtė Sabataitienė, mirė 20. 3. 49, sulaukus 76 m. amžiaus. Marija Keravičienė, sulaukus 61 m. amžiaus, mirė 11. 3. 49.

— GEDIMINAS ŽEMAITIS, veterinarijos gydytojas, mirė Angsburge, sulaukęs vos 30 metų amžiaus. Buvęs gimęs Sardokuose, Vilkaviškio ap.

— PETRAS CELIEŠIUS, kilęs iš Jėzno valsčiaus, gavo filosofijos daktaro laipsnį Bonnos universitete.

— STEPO SODEIKOS vadovaujamas „Dainavos“ ansamblis pajavairino Vasario 16-tosios minėjimus Hanau stovykloje, Baltijos universitete Pinneberge ir kt.

— „MINTIES“ laidoje iš 28. 2. 49 rašoma, kad iš Lietuvos Vokietijon šiemet atbėgęs vienas vokiečių pasakoją, būk iš šakių apskrities rusai Sibiran ištrėmė 50% lietuvių.

Reikalaukite Skubiai DAKTARO KAZIO GRINIAUS kūrinių ATSIMINIMAI IR MINTYS 303 puslapiai, su autoriaus paveikslu. Išleido „Patria“. Tai enciklopedinės vertės darbas, su daugybe Lietuvos atbudimo žadintojų pavardžių ir plačia autoriaus biografija, kuri pati savaime yra vaizdinga mūsų tautos istorija. Kaina \$ 5. Užsakymas su pinigais siųsdami adresuokite: „A. L. B. A. S. A.“ Casilla de Correo 303 Buenos Aires, Argentina.

GED. GALVANAUSKAS.

Amerikietis Pradeda Suprasti

AMERIKIEČIŲ AKYS PRASIVERIA

Amerikiečiai pergyveno tris tarpsnius, kuriuose savaip vertinti santykiai su Kremliumi. 1939-41 m. sovietai buvo vertinami šaltai. Molotovo-Ribbentropo sutartis buvo tas smūgis, kuris atvėsinio, bet ne panaikino simpatijas Maskvai. 1941-1945 m. buvo kitas laikotarpis, kuriame sovietai tapo didžiausiais draugais ir amerikiečių santarvininkais. Šio laikotarpio sukurta psichologija ilgai liko ne vien kareivių, bet ir karininkų galvose. 1945 m. tie mūsų tautiečiai-tremtiniai, kurie pasiskubino įtikinėti išskęstomis rankomis laukius amerikiečius: bolševikai nedemokratai, teroristai, geriausių atvejų buvo neužgirsti. Tai buvo sąmyšio tarpinis, kurio metu ant mūsų kaktų klijuotos etiketės įvairių „antifašistinių“ skrynių. Tremties spauda mokytą, kad apie sovietus (pa-vegėjus ir kraugerius) reikia rašyti švelniai, nes jie neseniai buvo kai ko nio santarvininkai...

Toji „draugiškumo“ nuotaika naujų vėjų pamažu išblaskyta. 1945 m. įvyksta pirmieji susikirtimai. 1946 m. amerikiečiai pradeda persilaužti. Bolševikams nedraugingoji literatūra JAV pradeda dygti, kaip grybai po lietaus. Kai toji literatūra milijonais egzempliorių platinama, tremtiniais įsakymu tūnanti dantis sukaudus. 1947 metais išėjo apstypė literatūros, aštriai plakančios Kremliaus valdovus. 1948 m. pradėta oficiali kova. State Department paskelbia, kad kuriuos dokumentus ir tarpsnio 1939-1938 m. „Foreign Affairs“ žurnalas, State Department oficiozas, 1940 m. sausio mėn. numeryje, Historicus 40 ps. studijoje įrodinėja, kad tarp amerikiečių ir sovietų karas esąs neišvengiamas. Tos studijos autorius nėra kuris pašalietis, bet JAV ambasados Maskvoje pirmasis sekretorius.

NAUJAS PROPAGANDOS BŪDAS.

Priešbolševikinėje propagandoje daugiausia pasižymėjo vadinamieji trockininkai. Apie juos čia nutylėsiu, nes tas klausimas vertas atskiros studijos. Šį kartą pasitenkimsi aptardamas „Catholic Information Society“ (214 West 31st. Street, New York 1) leidinius. Katalikų informacinė draugija 1947 m. išleido seriją — 26 knygučių, kurios platinamos atskirai ar idėto: į kartoninį aplanką už dolerį siunčiamos adresatui. Tose mažose knygučių, kiekviena po pusę lanko, aptariamoms atskiros temos. Autoriai nebūtinai vien katalikai. Jie yra įvairių pasauliečių, bet visi antibolševikai. Kai kurie autoriai netgi žydai. Visi autoriai yra buvę ilgesni laiką sovietuose, daugiausia amerikiečių laikraščių korespondentai. Kai kurie žymūs rašytojai, publicistai. Žvelkime bent trumpai į jų turinį, nes kai kurie duomenys ir mums įsidėmėtini.

KASDIENIS GYVENIMAS SOVIETUOSE. (Everyday life under the Soviet System, by Eugene Lyons). Žinomas autorius eilės knygų American Marcury, redaktorius, gražiai aptaria istorinį rusų tautos tragizmą. Toji tauta istorijoje kietai supanciojama prieš kiekvieną audrą. Policijos priepasda, propaganda, masių įrikiavimas galop žmones pajungia tam tikrai ideologijai.

Atlyginimo skirtumas milžiniškas. Įvairūs valdovai gauna nuo 2.500 iki 10.000 rublių per mėnesį ir naudojami įvairiausiomis pirmenybėmis. Pilinio darbininko atlyginimas svyruoja apie 300 rublių mėnesini. Mokesčiai, kasmetinė paskola tą algą dar sumažina. Po įvairių atskaitymų iš 480 rublių algos telieka 360. O ko vertas rublis? Oficialiai 20 am. centų, o faktiškai 4-5 centus. Ir kvalifikuotas darbininkas gauna per mėnesį tik 18 dol. Toks menkas darbininkų atlyginimas verčia juos skursti. 4 kv. metrų buto šviesa ir kuras reikalauja 14 procentų algos. Įvairių gaminių kainos nepaprastai aukštos. Rublio įpirkimo galia menka. Todėl nereikia stebėtis, kad, Dr. Colin Clark apskaičiavimu, sovietų pragyvenimo lygmuo stovi žemiau aukščiau už indų ir kiniečių.

Žemės ūkis sukollektivintas, išskyrus nežymų skaičių ūkių užimtuose kraštuose ir Sibire. Kolchozai net dirbančius paverčia vergais. Tik 40 procentų derliaus paliekama sėklai ir jiems. Darbininkai laimingi, jei gali išsimaitinti iš skirtingos dalies. Tik pri-

vilegijotieji turi asmeniškai parduoti perteklių juodoje rinkoje.

Žemės ūkio darbininkai 1932-33 m. kovojo prieš kolektyvizaciją. Išdava — išnaikinta 7 mil. Galop vyriausybė padarė kai kurias nuolaidas — leido parduoti perteklių ir turėti mažą sklypelį žemės asmeniškoje žinioje. 1948 m. dėl tų privačių sklypų apkaltinta kolchozų vadovybė ir pavieni asmenys, kurie tinkamai neapdirbo kolektyvinės dalies. Todėl neretai kolchozai nusavina ir privatinio sklypelio derlių.

Teoriškai kolchozų vadovybė yra rinktinė. Tikrovėje ji skiriama žemės ūkio ministerijos. Kolchozo vedėjas gauna algą lyg būtų pramonės įmonės direktorius. Visi svarbesnieji klausimai sprendžiami regialinės biurokratinės įstaigos. Ji nustato kas yra gamintina, kiek vyriausybei atiduotina, kainas, darbininkų skaičių ir jiems išpuolančias darbo normas. Kolchozo vadovybė yra atsakinga už kelių taisyklų, paramą sovchozams ir pramonės įmonėms. Kolchozai yra savos rūšies baudžiava, kuri buvo panaikinta Aleksandro II. Norint pasitraukti iš kolchozų, reikia gauti leidimą. Tuo atveju privatinis sklypelis paliekamas be atlyginimo.

Darbininkai neturi jokios laisvės. Profesinės sąjungos pareina nuo komunistų partijos. Galop ji paskiria profesinių sąjungų vadovus. Jie tegali klausyti, bet ne darbininkams atsiverti. Profesinių sąjungų uždavinys skatinti, kad darbininkai daugiau dirbtų ir nubaustų apsilaidiusius. Prieš II karą profesinių sąjungų vadovybė skyrė iš vietinių komunistų. Dabar toji vadovybė yra atkeliamas iš kitų apygardų, kad nebūtų susibičiuliavimu su vietos darbininkais. Kiekvienas pašnekės apie streiką prilyginamas sukilimo ruošimui, kuris baudžiamas nepaprastai aštriai.

Pasivėlavimas į darbą 20 min. yra baudžiamas kalėjimu ir priverčiamuoju darbu. Vaikams 13 m. amžiaus leidžiama dirbti suaugusiųjų darbus. Moterys dirba vyrų sunkiausius darbus. Darbininkai turi iš algos apmokėti už sugadinimą darbo įrankių.

Kiekvienas darbininkas turi „darbo knygutę“, kurioje žymima kada, kur ir kokią darbą yra dirbęs. Kiekvienas nusikaltimas ir baumė taip pat pažymimas. Toji darbo knygutė visur sekioja darbininką, nes be jos darbininkas negali gauti darbo. Darbo knygutė yra darbovietėje. Tik gavus jos sutikimą galima ieškoti kitur darbo, o darbo knygutė įmonės prisiunčiama naujai darbovietei. Sovietuose darbininkas yra valstybės vergu. Todėl, anot „Trud“, negali jis pats gintis nuo valstybės. Darbininkas privalo dirbti už badmirtišką atlyginimą. Profesinės sąjungos jiems nieko negalincios padėti. Jų senatvės draudimas ir aprūpinimas ligos atveju yra elgetiškas.

Tas pats autorius rašo kita tema „The Soviet Regime in practice“ — „Sovietinė santvarka tikrovėje. Šios knygutės turinys apie sovietinės konstitucijos taikymą, M. V. D. metodus, „laisvę“, galėtų būti daug kuo papildyta ir iš lietuviškos patirties. Viena, kas įsidėmėtina, yra tai, kad autorius tvirtinimu sovietuose esą 100 mil. suaugusių. Iš jų 15 mil. esą privalomuosius darbuose, taigi kas septintas suaugęs

Trečioji jo knygutė „Mind and Spirit in the land of Soviets“ — Galvosena ir dvasia sovietuose. Čia pirmiausia aptaria tikybinį persekiojimą ir antireliginę propagandą. „Bežbožniškų“ akcija ir muziejai yra like. Konstitucija kalba apie „laisvę tikyboms ir antireliginei propagandai“. Pirmoji ne vien mokyklose yra draudžiama, pastaroji yra skatinama. Užtenka atlikti situotuktives ir pakrikštyti bažnyčioje, kad susilaukus komunistų partijos persekiojimo. Tikinčiųjų yra užsilikę, nors tik po revoliucijos 90 nušimčių dvasiškai išnaikinta. Naujoji generacija išauklėta ateistinėje dvasioje. Tikybinės literatūros leidimas sustabdytas.

Kunigai šventikai, rabinai ir musulmonai, jei jie netalokininkauja bolševizmui. Jei dar atsiranda naujų šventikų — savos rūšies stebuklas.

Tam tikrais protarpiais sovietuose išsivystauja tikybinis pakankamas. Pastarasis buvo 1936-37 m. Pastaroju metu ne vien Sovietuose, bet ir

užimtuose kraštuose vyksta ypač katalikų Bažnyčios persekiojimas. Ortodoksų ir kitos bažnyčios yra tik priemonės politinio tikslo siekti.

Moterys džiaugėsi sovietuose teisėmis susilyginusios su vyrais. Bet tuo sulyginta ir jų pareigos — sunkiausi darbai ir net siunčiamos į frontą karo metu. Abortai baudžiami. Skrybys veiki neįmanomos, nes teismo rinklaivos yra tiek didelės, kad tik vadovaujantieji tegali vesti skrybų bylą. Daugiavaikės šeimos remiamos. 10 vaikų motinos gauna „motinos išvyrės“ vardą. Šeimos rėmimas išplaukia iš tos galvosenos: karinės ir gamybinės. Daugiau karių, daugiau darbininkų! Šeimoje nėra jokios pagarbos vyresniesiems ir tėvams. „Patriotiškais“ smetimais, vaikai snipinėja tėvus ar gimines. 1935. IV. 7 įstatymu 12 m. vaikai baudžiami pagal suaugusių teisimą. Tuo būdu norma sumažinti vaikų nusikaltimų skaičių.

Ankstesni duomenys rodo, kad sovietuose sukurtos klasės: viešpataujantys, jų įrankio — valdančiųjų ir valdomųjų — vergų.

Ketvirtroje knygutėje „The Enemy in our Schools“ — prieš mūsų mokyklose nurodo komunistų įsibrovimą į JAV mokyklas. Mokytojai ir profesoriai varą bolševikinę propagandą. Daugelis jų priklauso komunistų partijai. Tūlas Richard Frank, komunistas, nurodo, kad mokyklos yra priemonėmis tautai paruošti liaudies frontui. „Mokyklose sėti bolševizmo sėklą ir įnešti nesutarimą esąs marksizmo-leninizmo uždavinys. Knygutėje išvardyta apstypė komunistų ir jų simpatikų. Jų tarpe randame ir Dr. Albert Einstein, profesorį Princetono universitete, žinomąjį reliatyvumo teorijos kūrėją.

1948 m. tyčiomis sudarytos bylos prieš komunistus sudarė progą „valymo“ pradžiai padaryti. Jos apims platų barą ir nežinia kur sustos. Galimas dalykas, kad 81 kongresas pakodens vilnas raudonojo avinėlio. JAV gal pavėluotai, bet akyliai stebi, atviromis akimis tiria tą bacilą, kuri trečdali pasaulio nuvertė nuo kojų.

„M. K.“

Ziemai prasidėjus, padąnėja kultūriniai parengimai uždaroje patalpoje. Lietuvių Klūbe rengiama daug labai svarbių parengimų. Geros nuotaikos mėgėjus kviečiu gegužės 25 d. Klūban, nes įžanga nemokama visiems, o gegužės 28 d., publikos šokiams gresis galingas orkestras!

SOVIETŲ BURŽUAZIJA.

Kas skaitė prancūzų revoliucijos istoriją, be abejo, pastebėjo, jog pirmieji revoliucionieriai žingsniai buvo išduoti buržuius — turtuolius, kuriuos įtarė esant svarbiausiais visų negerovių kaltininkais.

Giljotinos pagalba jie savo tikslo atsiekė, visos aristokratijos ir turtuolių galvos nusirito. Tačiau kas iš to išėjo?

Šiandien Prancūzijoje aristokratijos, palyginamai, yra daugiau, negu kituose kraštuose. Skirtumas gal tik tas, kad dabartiniai prancūzų buržujai yra kilę iš buvusių revoliucionierių palikuonių tarpo.

Kai Rusijoje komunistai milijonais naikino savo „buržujus“, daug kas tvirtino, jog netrukus pasaulis suilauks naujų buržujų, kilusių iš komisarų tarpo.

Tų žmonių pranašavimai išsipildė. Jei anksčiau Stalinas visur rodėsi tik miline užsilvęs, perėmęs metų gegužės 1 dienos apvaikšiojime publikai jis pasirodė pilna maršalo uniforma, aukšniais antpečiais ir ordenais apkabinta. Taip pat auksu blizgėjo ir kiti jo palydovai — komisarai.

Tai buvo pirmoji komunistinės buržuazijos užuomazga.

Pirmajam tos tragikomedijos aktui gerai pavykus, tolimesnis vaidinimas sparčiai eina pats savaime.

Neseniai uniformomis buvo apvilkti angliakasiai, geležinkeliečiai ir kiti įstaigų tarnautojai. Dabar, kaip Maskvos laikraščiai skelbia, svarstoma uniformos klausimas visų finansų komisarų ir bankų tarnautojų, kurie bus paskirstyti į 3 klases ir gaus atskirus ženklus, kad beteisė liaudis žinotų, kuriam iš jų reikia žemiau nusilenkti ir kurį poną-draugą labiau pagerbti.

Kas Kaip Remia „A. L. Balsą“

PAVYZDINGI TAUTIEČIAI.

Argentinos lietuviams pažįstami tautiečiai, General Motors fabrike čia dirbęs Petras Augustauskas, dabar dirbantis Dan Kuračio automobilių atstovybėje Chicago, Ill., ir Jonas Barauskas, nuvykęs į JAV gaves inžinieriaus diplomą, nenutraukia ryšių su Argentinos lietuviais. Laikę gerb. K. Burbos viešėjimo Chicagoj karnavaliu metu, Augustauskas ir Barauskas prisuntę per jį „A. L. Balsą“ spaudos darbu paramos po \$ 50.00. Širdingai dėkojame!

PRENUMERATAS APSIMOKEJO:

Antanas Kairys ir \$ 50 aukų, Elena A. Ešienė ir \$ 40 aukų, Pranas Vikonis ir \$ 10 aukų, Jonas Barauskas ir \$ 10 aukų, Inž. Vaclovas Kungelis ir \$ 10 a., Stasys Danilaitis ir \$ 10 aukų, Jonas Krunklys ir \$ 10 aukų, Juozas Janulionis ir \$ 10 aukų, Sergėjus Derencius ir \$ 7 aukų, Juozas Kirvelevičius ir \$ 5 aukų, Juozas Graliauskas ir \$ 5 aukų, Henrikas Veržickas, ir \$ 5 aukų, Veronika Lelešifė ir \$ 5 aukų, Vytautas Bačkėvičius ir \$ 3 aukų, Bronė Bitkevičiūtė ir \$ 2 aukų, Olga Zabulionytė ir \$ 2 aukų, Augustinas Gruzdis ir \$ 2 aukų, Ona Kasparienė, Steponas Jašinskas, Juozas Prataševičius, Jonas Staniulis, Zigmantas Vainėvičius, Konstantinas Slucka, Kazys Mataitis, Veronika Bukauskienė, Juozas Gurskyns, Antanas Stankevičius, Leonardas Iroškus, Stasys Užkuras, Kazys Kalainis, Mazimieras Matulaitis, Kazimieras Liutkevičius, Zigmantas Stasėvičius, Juozas Jonaitis, Jonas Švaikauskas, Jonas Navickas, Elena Gruzdienė, Jurgis Gaušas, Antanas Skruodis, Pranas Makauskas, Vladas Aidukas, Magdalena Lukošienė, Jurgis Lukošius, Ipolitas Krasauskas, Steponas Brazulius, Viktoras Katilius, Alfonsas Cipinis, Julius Brazinskas, Domininkas Česna, Jonas Leita, Edvardas Alasevičius, Alfonsas Puodžiūnas, Jonas Sutkus, Jonas Dudzevičius, Konstantinas Zavistauskas, Juozas Navickas, Augustinas Ališauskas, Ignas Žadvydas, Juozas Švenčionis, Ona Kuchar, Stasys Vilkišius, Benediktas Paždagis, Vladas Normantas, Alfonsas Norkus, Antanas Balauskis, Kazimieras Pečiulis, Vitalius Spaichius, Bronius Marna, Adolfas Vyšniauskas, Bronė Bieliūnienė, Jurgis Kučinskas, Mykolas Gervinas, Petras Griškevičius, Juozas Mirskis, Juozas Parsonis, Ignas Radzevičius, Aleksandras Galvinis, Antanas Pileckis, Kazys Urbonavičius, Vilius Rasiūnas, Iliusa de Pienta, Helena Kairys, Elena Trubyla, Kostantas Streimikis, Lietuvių Draugija „Vargdienis“, Feliksas Mudrauskas, Pranas Mudrauskas, Povilas Mažuolis, Pranas Duda, Jonas Jašauskas, Jonas Saladžius, Mykolas Žagrakalis, Feliksas Žemaitis, Telesforas Baubinas, Feliksas Pušcius, Jurgis Žemaitis, Jaroslavas Kančys, Pranas Krapavickas, Aleksandras Norbutas, Petras Skurauskas, Kazys Tamošauskas, Francisco Kamaitis, Stasys Develkis, Juozas Szlapelis, Zigmantas Siperka, Antanas Lukaševičius, Jonas Šlepetys, Mykolas Juška, Valerija de Marchuk.

DAUG SAKANTI DŽUKLIOS SČNAUS ISTORIJA.

Eltos Biuletenis talpina J. K. Vyliaus aprašytą Stasio Žilinsko istoriją: Simnas, Londonas, Maskva, vėl okupuota Lietuva, enkavedistų kulkos ir kapai... O žmogus iš Anglijos bevelino vykti Rusijon...

1913 metų pavasarį, negalėdamas pragyventi savo tėviskėje ir daug žandanciais brolio pasakojimais sužavėtas, išvyko iš Alytaus apskr. Simno Karas sutrukdė jo planus, ir Žilinskas kaip Rusijos pilietis (tada visi lietuviai buvo laikomi Rusijos piliečiais) Anglijos vyriausybės perduodamas Rusijos konsulatui, kuris jį, kaip mobilizuotąjį, per Archangelską pasiuntė į Rusiją.

Ketveris metus Žilinskas kovėsi Rumunijos ir Karpatų kraštuose. Vėliau revoliucijos audra nubloškė į Maskvą. Susipažino su viena ruse ir, vedęs ją, apsigyveno nuolatos Maskvoje. Tėviskėn grįžti nenorėjo, nes ten dar gyveno jo broliai: Zigmas, Nikodemus, Vaclovas ir Antanas ir dvi seserys, Veronika ir Izabelė, o ūkis buvo ne iš didžiųjų, ir likusiems pragyvenimas buvo gana sunkus.

GPU organų nuolat sekamas ir tardomas, apsigyveno Žilinskas ten iki 1941 metų. Turėjo dvi dukteris Galiną ir Nataliją ir sūnų Anatolijų. Viena dukteris jau buvo ištekęsi už vieno Raudonojo Laivyno karininko ir prieš karą gyveno Maskvoje.

1941 metų liepos mėn. Žilinskas mobilizuojamas į Raud. Armiją ir išsiunčiamas į frontą darbam. Tų pat metų rugpjūčio mėn. prie Oriolo (ar Orsės) pateko į vokiečių nelaisvę, iš kur po 14 dienų pavyko jam pabėgti. Po ilgo klaidžiojimo (fronto pereiti jis nesitikėjo, nes buvo labai nusilpęs), jis tų metų pavasarį atėjo į Lietuvą ir apsigyveno pas savo seserį tėviskėje Ochotkos vienk. Po didesnių pastangų: kaimynams ir seniūnui patvirtinus, kad tai tikrai tas pats Žilinskis šeimos narys, gavo dokumentus ir gyveno tėviskėje, o vėliau Alytuje. Politinių gyvenimu nesidomėjo ir sakėsi norįs tik po karą atsigabenti šeimą į Lietuvą ir Lietuvį numirti. Jo svajonės dalinai išsipildė...

1944 m. užėjus bolševikam Žilinskas Stasys, gerai pažinęs NKVD metodus, skuba į Alytaus karinį komisariatą ir prisistato kaip iš Vokietijos nelaisvės pabėgęs karys. Dėl senyvo amžiaus jis į kariuomenę jau neimamas (53) ir gauna visus reikalingus dokumentus ir demobilizacijos pažymėjimą. Ramus ir patenkintas vėl apsigyvena tėviskėje ir laukia atsakymo iš savo šeimos, kuriai parašė laišką, o buvo nerąšęs jau nuo 1941 metų vasaros ir nieko nežinojo.

1945 metais Simno valsčių užplūsta gausios enkavedistų, tikrindamos, ar nėra kur nors besislapančių vyrų, kurie vengtų kariuomenės. Balandžio mėnesio pabaigoje ateina du enkavedistai iš Simno valsč. Vėrebėje, Navinykų, kaimų apylinkes ir užėina pas Žilinską Stasį, gyvenusį Ochotkos vienk. Žilinskas vedė iš tvarto karvę girdyti. Vienas iš enkavedistų prisiekęs paklausė jo dokumentų. Žilinskas pasakė, kad jis turįs, tik jie esą kambaryje ir, paleidęs karvę, paskuko į kambary. Vienas enkavedistasėjo drauge su juo, o kitas atsiliko šiek tiek užpakalyje ir automato serija į galvą nušovė Žilinską. Su juoėjusiam enkavedistui kulkos perkirtokraštą kepurės. Atlikę šį žygdarbi rūsai paskubomis padarė kraštą troboje ir nieko įtartinio neradę išsinešdino. Paklausti šeimnininkės (Žilinsko sesers Veronikos) dėl šios žmogžudystės jie atsakė, kad esą labai gaila, kad jie apsirikę, bet... fronte tūkstančiai per vieną minutę žūsta, o čia dėl vieno nesą ko graudientis.

Taip baigė savo gyvenimą tarybi-

Spauda

● **TECHNIKOS PASAULIS**, Nr. 2. Lietuvos Inžinierių Tremtyje Draugijos Schweinfurto Skyriaus leidinys, Würzburg, 1948. Red. mech. tekst. inš. G. J. Lazauskas. Red. kolegijos nariai — dipl. stat. inž. K. Krulikas ir dipl. stat. inž. A. Ciplijauskas. Antrame numeryje rašo inžinieriai K. Krulikas, J. Kavolis, Algirdas Francas, V. Tamošiūnas, G. J. Lazauskas, Ed. Šviedrys, A. Jakstas, stud. E. Jasiūnas ir V. Antupis. Telpa platus technikos gyvenimo išvilioje skyrus, mūsų amatininkų ir darbininkų veikla, telpa 26 brėžiniai ir 18 iliustracijų. Pustl. 60. Galima gauti „A. L. Balse“ arba išsirašyti tiesioginiai iš leidėjo: „Zalgirio“ leidyklos vedėjas Jonas Akšys, (13a) Schweinfurt D. P. Camp. Bavaria, USA Zone, Germany-Alemania. Vidurinių ir aukštųjų technikos mokyklų Argentinos lietuviams moksleiviams patartina įsigyti Technikos Pasaulį. Kaina \$ 2.

● **LEGENDOS APIE ILGESĮ**, premijnotas Nelės Mazalaitės-Krumminės kūrinys, 128 puslapiai. Išleido Povilo Abel'io Lietuviškų Knygų leidykla, 1948 — Trisdešimtais Lietuvos Nepriklausomybės Metais. Viršelis pieštas dail. A. Dočiaus. Išgimnis eilėraščių Juozo Krumino. Atspausa 1.500 egz. Freiburge, Vokietijos prancūzų zonoje. Tai tikrai gražus leidinys. Prieš išgimni eilėraščių sakoma: Mano Drauge: šita knyga yra parašyta mūsų neatsisveikintoms motinoms, kurias ten — pavergtuose namuose — nužudė ilgesys. Turinyje 22 pasakos ir legendos. Galima gauti „A. L. Balse“. Kaina \$ 5.

● **TAURESNIŲ ŽMONISKUMO UZTEKĖJIMAS**, (Kada karų nebus), parašė Vydūnas, 52 puslapiai, Dr. Vydūno Bičnilių išdomis išleido Lietuvių Skautų Brolijos Vadija, Deltmold, 1948 m. Kalba vydmūška, pav.: Bitilių, Balandio, kantis, ypatiai ir t. t.

● **NAUJOJI AUSRA**, mėnesinis lietuvių kultūros žurnalas, Anatolius Kairys, redaktorius, 7029 So. California Ave., Chicago 29, Ill., USA. Nr. 11—12, sausio — vasario, 1949, pustl. 32, nedidelio formato; rūpestingai parinktas tekstas.

● **AIDAI** Nr. 29, Lapkritis, 1948. Leidžia Jonas Sakevičius, Red. Kazys Bradūnas: München 27, Lamonsstrasse 21, USA Zone, Alemania.

● **MIŁOSZ**, Le Poete de l'Amour, prancūziškai parašė Armand Godoy, 265 puslapiai. Išleido Universitet Knygynas Fribourge, šveicarijoje. Tai nuodugni pasauliniai pagarsėjusio lietuvių rašytojo, poeto, filosofo kūrybos studija, su daugybe Oskaro Vlodo Lubicz-Milošiaus laisvų motuokų. Pats Milošius save vadino lietuviu. Buvo gimęs Čerėjoj, istorinėje Lietuvoje gegužės 28, 1877. Ilgus metus buvo Lietuvos Pasiuntinybės patarėju Paryžiuje, kur mirė prieš 10 metų.

● **GANYKLŲ VAIRAI**, parašė Stepas Zobarskas. Antroji papildyta laida mūsų mažiesiems. Išleido „Patricia“, Tūbingene. Iliustracijos D. Tarabildienės; viršelis pieštas P. Osmolskio.

● **SUNKIOS VALANDOS**, Medardo Bavarsko pirmoji eilėraščių knyga, 111 puslapiai, „Tėviskės“ leidinys, Schweinfurte.

● **SUVAŽIAVIMO DARBIAI**, Lietuvos Raudonojo Kryžiaus Draugijos Skyrių Atstovų, Augsburga. Išleista Reutlingene, pustl. 78.

● **„AUSTRALIJOS LIETUVIS“** Nr. 8. Red. adresas: Mr. J. Glušauskas, Leigh Creek, S. A. Australia.

● **ELTOS BIULETENIS** Nr. 44. Paduoda daug pasibaistėtinų žinių iš okupuotos Lietuvos.

nis pilietis ir demobilizuotasis, Maskvos miesto gyventojas, lietuvis Žilinskas Stasys. Karo verpetų atbloktas ir savo tėviskę, atskirtas nuo šeimos, užmigso amžiams gimtajam Ochotkos vnk. Simno valsčiuje, gražioj ir saulėtoj Džuklijoj.

DIDELIS LIETUVIŲ KAROSERIŲ FABRIKAS

“EL COMETA”

Dirba visus darbus kolektyvams ir kamionams kabinas

LIETUVIAMS DIDELE NUOLAIDA

Calle SARMIENTO 170 — Tel. 243 - 2414 — LOMAS, F.C.S.

Moteris ir Pasaulis

PASKAITA IR KONCERTU PAGERETA MOTINA.

Šeštadienį, 7. 5. 49, Buenos Aires Lietuvių Klube įvyko Motinos Dienos minėjimas. Gražios lietuvių publikos prisirinko pilnas salionas. Suvažiavo daugiausia šeimos. Jaunimo matėsi neseniai atvykusio iš Europos ir iš tolimųjų Argentinos dalių. Vincas Šulcas su grupe banginių medžiotojų, tik ką grįžę iš Sud Georgija salų, dalyvavo minėjime.

Scena buvo papuošta rašytojos velionės Julijos Zymantienės-Zemaitės paveikslu, specialiai dail. E. Kuprevičiaus nupieštu. Gerb. Veronika Petronaitė-Marcinkevičienė Motinos pagerbimo iškilimams prisidėjo didelių gėlių buketu, kuris dabino sceną šale mažesnių gėlių puokščių.

Programos vedėjas „A. L. Balso“ leidėjas Pr. Ožinskas tarė žodį ir perskaitė N. bendradarbes V. Šmaižienės rašinį „Moteris nuo Baltijos“, kuriame iškeliama aukštos Baltijos moters pareigos. „...nuliūdusi Jūratė savo gintarinuose rūmose laukia naujos aušros Lietuvai. Laukia, kada sugrįš geltonkaskės ir pasidabinusios rūtų vainikais užtrauks naujo, laisvo gyvenimo, lietuvišką dainą“, — užbaigė pranešėjas.

Mūsų kolonijai, kaip lygiai visai tautai ir žmonijai, reikalinga labai daug švelnumo, Motinos atvilgiu. To kilnaus švelnumo auklėjimo jausmus ypatingai vykusiai paskatino šiame minėjime mūsų paskaitininkė, jaunuolė Genovaitė Pilypaitė, patiekdama publikai šias ideališkas mintis:

„Šiandien, kaip ir kiekvienais metais, turim vieną dieną per metus, kuri yra paskirta pagerbti geriausiai ir meilingiausiai moteriai, tai yra motinai.

Visas pasaulis švenčia įvairiais būdais visokias šventes, savo papročiais, kiekvienas kraštas, bet Motinos Dieną švenčia visi vienodai, prisimindami savo Motiną, ir tada visi kaip vienas pajunta, kad širdis pradeda plakti greičiau ir tarytum kūnas ir siela prisipildo meilės, rodos kad vienas prisiminimas, vienas ištadulis, A. Janėnas, Kaz. Liutkus, K. rimas to gražaus užvardinimo Motutė, Mamytė, Motina — yra pilnas gražaus skambėjimo. Koks gražus tas žodis ir koks jis bėdas ir bagotas, taip pat kaip ir ji kuo bėdnesnė, kai tuo pasidaro bagotesnė, bet pilna meilės, meilės ir gerumo, kurį dovanoja savo mylimiausiajam sūniui ar dukrai.

Galima ją apieisti, išvažiuoti į tolimus kraštus, bet kai blogumai suspaudžia, tai tada pirmiausiai šaukiamie Motina, ir rodos kad tas vienas ištartinis, vienas prisiminimas, atleidžia skausmą. Ji taip kaip angelas sargas saugoja mūsų likimą.

Motinos širdį negalima sulgynti nei su gerumais, nei su brangenybėmis. Motinos širdis yra tokia, kaip tas žodis išreiškia; todėl tave Motinėle prašom sustiprink mūsų idealus, mūsų moralinį gyvenimą ir nušviest mūsų tiesų kelią, tegul mūsų žingsniai eina keliais gėrybės, tegul tavo širdis nušviečia mūsų sąžinę, tiek keršto, tiek pavydo ir tiek visokių kitokių nemalonių, lai nebūna debesų mūsų danguje, lai tavo kancios ir asaros, Motinėle, duoda mūsų gyvenimui tokią ramybę, kaip Argentinos pampas, kai duoda mūsų sielai stiprybę, kad ji visuomet sulaukytų audras kaip Andų kalnai, tegul tavo meiliosios akys lydi mumis kiekvieną naktį ir tegul, šalia manęs rasiu atsidūsus kiekvieną rytą tavo gražią sąpseną, paskutinis mano gyvenimo atsidūsimas tebūna palydėtas atsiminimais apie tave.

Tavo neįsakytas gerumas atleidžia visas mano kaltes, tavo nuolaidumas pataiso mano apsirikimus, — lai teka kuo greičiau mano kraujas iš džiaugsmo per mano kūną, kai mane apdovanoji, lai sprogsa mano krūtinė, kai matau taip neįsakytai

mielą, tegul spindi visuomet žvaigždė teisybės, lai banguoja jūros už tavo likimą, tedinioja miškai ramybę ir meilę, tegul Dievas duoda mano lūpom medaus saldumą, kad mano žodžiai būtų meilesni ir kad paskiaus, kai nebegalėsiu bučiuoti tavo veidą, ir kai nebeatsakysi kai aš šauksiu tave, kai nebedėsi savo rankos ant mano karštos galvos, kai nebegalėsiu prisiglausti prie tavo krūtinės ir pasakoti mano skausmą, kai turėsiu tik žūrėti į tavo paveikslą, tegul visuomet galėsiu jausti tave prie manęs, tegul tavo likimas būna surištas su manim per amžių amžius!

Todėl šiandien, kaip visame pasaulyje, taip ir čia, linkim visom motinom daug laimės, lai jūsų gyvenimas atmoka visas kancias ir verkimas pavirsta į šypseną, širdies skausmas — į didelį džiaugsmą, nes jūs esate dvasinės kultūros paveikslas.

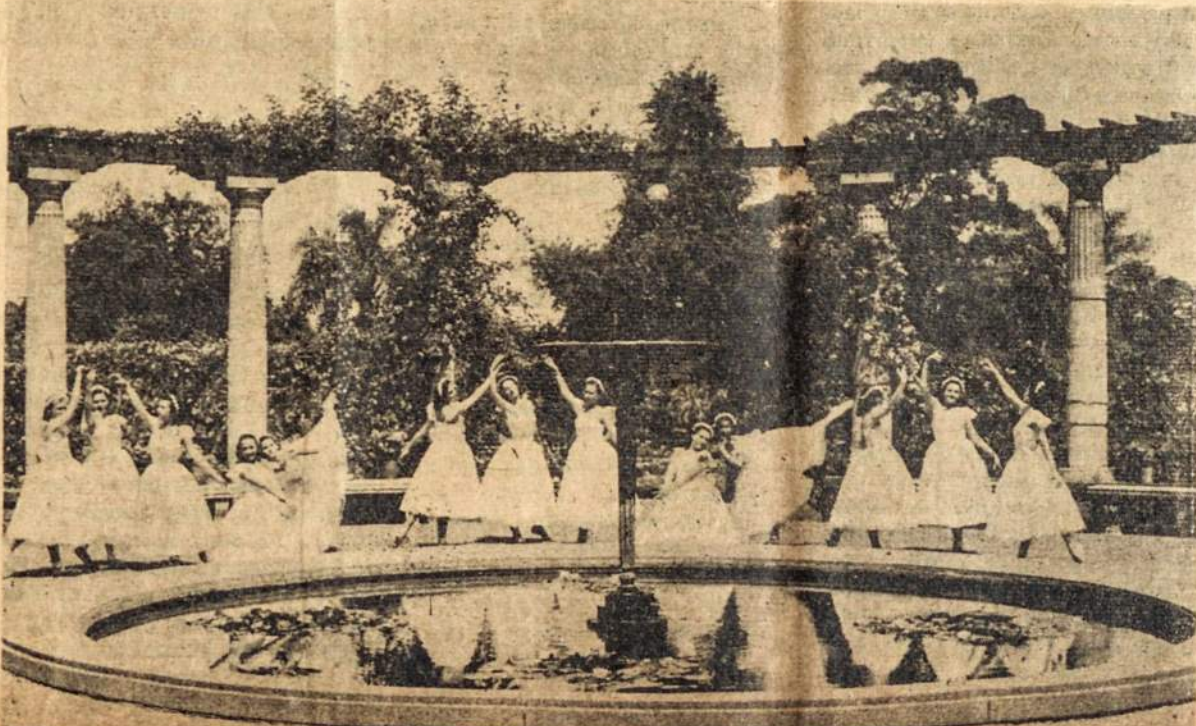
Mūsų pareiga gyvenime yra atmokėti jums darbais ir meile, tad šiandien mes visi norim ištarti šiuos miešius žodelius, išreikšti Motinos

Dienoj mūsų džiaugsmą, ir esame tiek sujaudintos, tiek pilnos meilės ir gerumo, ir visi, kurie dar turim motiną prie savęs, apkabinkit ją meiliai ir pabučiuokit jos pavargusias akis, ir pamatysit, kad taip kaip aušra nušvis jos veidas ir meili ir dėkinga asara, — tai pirmą sykį ji verks iš džiaugsmo...

O kurie jos čia neturi, — iš tolimo krašto ji dabar linksmai mato, kad jos vaikas atmena ją.

Todėl priklauso didelė garbė „A. L. Balso“, kad kiekvienais metais įvertina šią brangią dieną, nes šis parengimas — Motinos Diena, taip kaip trimto šaukimas į mūsų gyvenimą, kad nors vieną kartą per metus, nustotum dirbti, linksmintis, mokintis, miegoti ar tinginlauti, kad prisimintum kas mus pagimdė ir daboj visus mūsų gyvenimo sritis, kas nemiegojo, mokino ir mylėjo, tik ji, tik Motina.

Didelė pagarba visoms motinoms ir meilingas bučkis tau, mano motinėle, mieloji...

Prof. Paulės Jarmalavičiūtės Baletu Studijos mokinės-Urugvajaus sostinės, Montevideo, Parque Rodo vasarinėje scenoje. Atliki geriajai savo Mamytėi, Paula pasiekė plastikos meno aukštųjų. Ji buvo pirmoji Urugvajaus Valstybinio Teatro Sodrė balerina, profesoravo Venezuolos sostinėje, Caracas, plastinio meno Valstybinėje Akademijoje ir dabar jos Baletu Studija, turinti apie 150 mokinių, lengvai konkuruoja su geriausiomis valstybinių teatrų baletu trupėmis.

BEZDŽIŪNĖS GALI SUPRASTI PINIGŲ REIKSMĘ.

Išlo palyginamos psichologijos instituto profesorius Robertas Jerks jau kelis metus daro įdomius bandymus su beždžionėmis.

Šiomis dienomis mokslininkas su pažindino kolegas su savo mokslinio darbo rezultatais ir demonstravo jiems jo nutrauktą filmą. Bandymai buvo daromi su beždžionėmis, iš kurių jaunesniajam buvo 1 m., o vyresniajam 6 m. Bandymai parodė, kad beždžionės gali suprasti pinigų reikšmę ir net atskirti monetas.

Pirmiausia prof. Jerks pripratino beždžiones prie to, kad už viską reikia mokėti. Mokslininkas naudojosi tam tikrais žetonais. Narvuose buvo pastatyti automatai su šokoladu, bananais ir kit. šimpanzės labai greit suprato, kad šokoladui gauti reikia įmesti žetoną į automata.

Kas pamilo knygą iš jaunų dienų, to likimas ir senatvėje neaplenks!

KELIONĖ Į PEKLĄ.

„Kelionė į Peklą“, tai linksmo turinio, eilėraščių pasakėčia, kurioje yra atpasakota žymesniųjų valdovų likimas, k. v.: Hitlerio, Lenino, Musolinio, Stalino ateitis, ir kt. Kaina \$ 1.00.

Galima gauti „A. L. Balso“ redakcijoj, Lietuviškuose parengimuose arba pas autorių Praną Tauraginskį, Altolaguirre 2878, Buenos Aires.

VAIKAITIS VYRESNIS UŽ SENELĮ.

Neseniai Kiečio metrikacijos biuro susituokė 25 metų H. Goole su ... 82 metų našle Hagemeister. Pastaroji 60 m. sūnus ir vaikaičiai, kurie buvo taip pat vyresni už jaunąjį, visomis priemonėmis bandė vedybas sutrukdyti. Jie net reikalavo patikrinti jaunavedžių psichinį stovį, tačiau viskas nuėjo veltui.

— MERGAITE, nuo 5 iki 10 metų amžiaus, nori priimti auklėjimui kaip savo dukterį turtinga bevaikė lietuvių šeima. Pageidautina lietuvių duktė iš tremtinių tarpo. Rašyti: Sra. Z., Boedo 737, Buenos Aires.

LAIKOSI SENO PAPROČIO.

— Kur Tamsta dabar eini?
— Prie savo žmonos kapo.
— Bet, žmogau, kaip nesigėdi ten pasirodyti taip girtas?
— Ji mane visą gyvenimą tik tokį matė, todėl, jei dabar nueičiau blaivus, tikriausiai nepažintų.

RŪDIS SUNAIKINA MILŽINIŠKUS TURTUS.

Kova su nuostoliais, kuriuos daro rūdis, šiuo krizės laikui yra ypač svarbus uždavinys technologijai. Tyrinėjimai rodo, kad nuo geležies, kuri įgyta nuo 1860 iki 1920 m., rūdis sunaikino apie vieną trečdali. Nežiūrint apsaugos priemonių, kurios paskutiniaisiais metais nepaprastai patobulėjo, nuostoliai yra vis dar labai dideli. Šiuo metu rūdis, kaip apskaičiuojama, kasmet suėda geležies apie 35 milijardų litų sumai, t. y. beveik tokiai sumai, kurią pasaulis išleidžia apsiginklavimo tikslams. Labai didelių lėšų reikalauja ir apsaugos priemonės prieš rūdį. Jungtinės Valstybės kasmet išleidžia apie 6 milijardus litų geležies dažymui ir kitoms apsaugos priemonėms prieš rūdį; kad ji nesuėstų geležinkelius ir kitus geležinius įrengimus. Jei pavyktų geležies patvarumą ir pasipriešinimo jėgą rūdžiai padidinti tik keliais procentais, tai tas būtų jau labai didelis laimėjimas tautos ūkiui.

Grožio Salionas "BERTA"

Ilgalaikis plaukų garbanavimas, dažymas, pridėjimai. — Manicura. Savininkė lietuvaite:

CARLOS CALVO 418 Buenos Aires

Užsisakykit valandą telefonu: 33 - 5833

Buvusi "ESMERALDA" šukuotoja

PEINADOS "ENRIQUE"

MOTERŲ PLAUKŲ KIRPYKLĀ

ENRIQUE LUKASEVIČIUS, savininkas pats dirba, kad patenkinti savo gausią klientelą.

Darbas atliekamas moderniausiasiais aparatais, pigiomis kainomis.

DOMINGUEZ 524 — PINEYRO

Kasdieniniai Reikalai

PATARIA SUSIRUPINTI VYRŲ SVEIKATĄ.

JAV Viešosios Sveikatos Centras paskelbė davinius (pagal 1947 m. mirtingumą), kurie rodo, kad moterų amžius ilgesnis už vyrų. To paties Centro daviniais apskaičiuojama, kad šiais laikais gimę moteriškos lyties kūdikis gali tikėtis gyventi iki 70 metų amžiaus, vyriškos — iki 65 m.

Atsižvelgiant į šią statistiką, daromos išvados, kad moterys anaipol nėra „silpnosios lyties“, kaip iki šiol buvo manoma. Priešingai, moterys veikia visur pasireiškia, kaip stipresnioji lytis. Jos yra žymiai ištvėrinę, atsparios nuovargiui, kantresnės, lengviau pakelia gyvenimo sunkumus ir t. t. Pati gamta moterį taip sukūrusi, kad ji yra atsparesnė ir ligoms. Palyginus su vyrais, moterų silpnėbė tepasireiškia raumenyse ir kūrybiniame pajėgume. Sporte ir kūryboje vyriškoji lytis suteikia daugiau atletų, genijų ir kompozitorių. Bet nelaimi, vyrų tarpe taip pat esama daugiau kriminalistų, išsigimėlių ir bepročių.

Kodėl vyrų amžius trumpesnis? Manoma, kad aplinkybė, kuri trumpina vyrų amžių yra ta, jog ant jų pečių užkrauta per didelė našta. Besirūpindamas šeimos išlaikymu, vyras dažniausiai persidėra, tuo tarpu kai moters, įvairių išradimų dėka, namie per mažai dirbančios. Vyras, aplamai, neparodo per didelio atsparumo ir ištvermės grumtis su rūpesčiais, todėl ir baigia savo gyvenimą anksčiau už moteris.

Metropolitan Life Insurance daviniais, 1945 m. našlėmis liko 32,9 nuolatiniai moterų. 1947 m., našlių skaičius padidėjo iki 55 nuol., daugiausia tarp 60 ir 64 m. amžiaus. Įskaitant 7,0 nuol. moterų, kurios iš viso neįstėka ir 1,9 nuol., kurios divorsavusios ar išsiskyrusios, beveik du trečdaliai moterų lieka vienišomis. Socialiniame gyvenime, jos sudaro ne mažą problemą. Kaip jos gyvena, kas jas apirūpina?

Tai padėtis, kuria turi susirūpinti pačios moterys, nes per didelis jų nuolatinis našlėmis tampa senatvės sulaukusios, kada jau per vėlu ieškoti kito gyvenimui draugo. Beto, kas gi norės duoti dar 60 m. amžiaus moteris, kuri niekad savo gyvenime nedirbusi? Kiek lengviau toms moterims, kurios, gavusios vyro apdraudą ar paveldėjusios turto likusius metus savo gyvenimą gali baigti niekam netaikdamos našta. Bet kaip su tomis, kurios priverstos sau uždarbio ieškoti?

Moterys įsėjamos susirūpinti savo vyrų sveikata. Kad per anksti nenuvartų vyrų į kapus, vienas fiziologas moterims pataria bent užleisti vyras sėdynę, važiuojant autobusu ar požeiminiu. Vyrų dauguma miršta nuo širdies priepuolio ir todėl tokiems ligoniams, žinoma, geriau daugiau sėdėti, mažiau stovėti. Bet ši priemonė pratęsti vyro gyvenimą suteikia ir tam tikrų nepatogumų. Bestiprinant

jo širdį, galima pažeisti jo garbę. Ar atsirastų vyras, kuris norėtų priklaustyti „silpnosnei lyčiai“?

Mokslininkai pataria vyrams vesti žmonas bent 8 metais vyresnėmis. Bet su šia aplinkybe vargiai sutiktų ir patys vyrai, kurie, paprastai, ieško net keliolika metų už save jaunesnių moterų. Tokiu būdu vyrų amžių pratęsti tenka pačioms žmonoms. Kadangi, kaip sakytą, didžiausia vyro mirties priežastimi yra persidėrimas, bei šeimos išlaikymo našta, tai moterų pareiga turėtų būti tą našta palengvinti. Jeigu vyras uždarbis per mažas, žmona turėtų susirasti darbo ir prisidėti prie šeimos išlaikymo. Ji privalo rūpintis vyro sveikata, palengvinti jo kancias, prižiūrėti, kad jis visuomet turėtų pakankamai poilsio. „V.“

GERB. ELENA A. ESIENĖ,

asmeniškai vadovaujanti nuosavą Diesel motory įmonę, niekuomet neužmiršta ir visuomeninių reikalų. Mokėdama šiemetinę „A. L. Balso“ prenumeratą, ji paaukoko \$ 40,00, duodama puikų pavyzdį kitoms Argentinos lietuvišioms.

— ONA BLODŽIONAITĖ-VEŠČIONIENĖ pasiuntė dokumentus savo broliui Alfonsui Blodžionui ir jo žmonai Pranei Seilytei Vokietijon. Dokumentai grįžo, su pašto pažymėjimu, kad išvyko. Ant rytojaus atėjo laiškas iš Australijos. Alfonsas rašo sesutei, kad atvyko sykiu su žmona, bet du metus, kol baigsis darbo sutartis, turės gyventi atskirai. Vienok patenkintas, kad išspruko iš Vokietijos.

— MOTINOS DIENĄ Kordobos lietuvių minėjo Kazimiero Saduko namuose. Buvo specialiai paruošta scena. Pirminkavo p-lė Meilutytė. Pranešimą padarė ponis Kuncaitienė. Keturių porų lietuvių gražiai paklamavo ir pašoko lietuviškus tautiškus šokus.

— MONIKA BALTRONAITĖ, ištėkėjusi už Otto Maehne, 12. 4. 49 sulaukė pirmagimės dukters, kuriai duotas vardas Monika-Beatriz.

— FLORINDA TARASKAITĖ 11. 6. 49 susižadės su Povilu Jokanta iš Berisso. Gražiai jaunolių porai linkėtina greit sukurti laimingą šeimos židinį. Lėlė.

VAIKŲ KAMPELIS

PAVASARIS LIETUVOJE.

Gyvi, gyvi pempės šaukia, Varnos senas dainas traukia. Čyru vyrų verslėlis... Anksti ryte atsikėlęs.

Čiur, čiur, čiur upeliai teka, Su žilviciais linksmai šneka. Mėlsvi slaitai nuo žibučiu, Skamba girios nuo gegučių.

Varlės vakaro tyloje, Visuos' balos' koncertuoja. O apuokai ir pelėdos, Apdejuoja vargus, bėdas.

Gaidys su visa šeimyna, Viešpatauja ant štukšlyno. Ir visu savo drąsumu, Saugo nuo netikėtumų.

Kalakutas pasipūtęs, Vaikšto apie kalakutes. Žasys maudosi, gagna, Ėriukai striksi, mekena...

Tik vaikučiai nekrykštauja, Kenčia skurdą ir badaują. Nes bastūnas iš rytų, Viską atima nuo vaikų...

L. Kančauskas. Buenos Aires, 9. 5. 49.

VINCULIS LIGONIS.

Vieną kartą Vinculis susirgo. Jokių vaisių negalima buvo jam valgyti. Vinculis bausiai nuliūdo, nes labai vaisius mėgo, o čia dar tetulė, kuri gyveno kitame kaime, atsiuntė jam kelias dešimtis gražiausių obuolių ir slyvų.

Vincio broliukas, tėveliams iš namų išėjęs, atnešė ir padavė tuos vaisius Vincukui. Ligonis galėjo paimti porą obuolių ar slyvų ir slapta juos suvalgyti, bet geras berniukas buvo pasižadėjęs savo motinai neparagausiausių tą dieną vaisių, taigi ir nesuvalgė nė vienos slyvos, nė vieno obuoliuko.

Visi, išgirdę tokį Vincio pasižadėjimą, labai jį gyrė, kad kantriai išpildė savo pasižadėjimą. O senis Simanas, artimas kaimynas, tarė:

— Atminkit mano žodžius — puikus iš to vaikėzo užaugs vyras, nes jis geros širdies, kantrus ir savo pasižadėjimus pildo.

MAZIEJĖ SKAITYTOJAI! Prašykite savo tėvus, vyresniusius brolius ir gimes, kad supažindintų jus su Lietuva. „A. L. Balso“ knygyne yra daug lietuviškos literatūros vaikams. Yra paveikslų, žemėlapių,

PERFUMERIA
NANCY
U.T. 22-7860
AVDA GRAL. MITRE 2769-SARANDI

Rašytojas J. Jankus

SVIETIMO VALDYBOS 1948 M.

LITERATŪROS PREMIJININKAS.

Kaip jau buvo įprasta tėvynėje, tai ir tremtyje atsidūrę lietuviai tęsė literatūros premijų skyrimo tradiciją, kiekvienų metų lietuvių tautos ir valstybės didžiosios šventės sukakties išvakarėse ruošdamos literatūros premijų įteikimą geriausių knygų autoriams.

Šiemet vasario mėn. 15 d. ši šventė įvyko pietinėje Vokietijoje, švabų Gmundo lietuvių stovykloje. Pirmoji literatūros premija, kurią skyrė švietimo Valdya, teko rašytojui Jurgiui Jankui už jo knygą „Naktis ant morų“.

Knygoje, Jurgis Jankus išrašė sakoma: „...literatūros premija paskirta Jurgiui Jankui už beletristikos veikalą „Naktis ant morų“, kuriame autorius, giliai išsijausdamas į žmogaus dvasios gelmes ir mūsų dienų problemas, menine forma atvaizduoja žmogaus ir lietuvių kančios kelią ir jo didelių realumų parodo dviejų totalitarinių santvarkų asmenybės išniekinimą, kartu duodamas originalios kompozicijos, turtingos fabulos ir stiprios intrigos kūrinių“.

Rašytojas Jurgis Jankus tremtyje premijuojamas už savo kūrybą jau antrąsyk. 1947 metų premijose jis gavo žurnalo „Naujas Gyvenimas“ premiją už religinio pobūdžio novelę „Balai“, kuri tais pačiais metais buvo atpausdinta Lietuvių Rašytojų Metraštyje „Tremties Metai“.

Rašytojas Jurgis Jankus šiuo metu gyvena tremtyje, britų okupuotoje Vokietijos zonoje. Nuo pat Vokietijos kapituliacijos laikų, tai yra, nuo to laiko, kai Vokietijoje gyvenantiems tremtiniais buvo leista apsigyventi DP stovyklose, Jurgis Jankus šiuo metu jau yra iš viso atstūtoje stovykloje, tiek pat kartų raišijos savo kuklios mantos ryšulėlius ir, kaip ir visi eiliniai tremtiniai, kilmotais iš vietovės į vietovę kartu su nemažu tremtinių būriu.

Neprastos tremties gyvenimo sąlygos dažnai rašytoją išmūdavo iš normalių vėžių, versdamos daugiau rūpintis savo šeimos ir savo egzistencija, negu skirti laiko rašymui. Gyvenimas stovyklose bendruomenėje taip pat dažnai versdavo užsiminti ir visuomeninių darbų, nes rašytojas kaip žmogus yra veiklus ir paslaugus bendruomenei. Todėl dažnai jam tekdavo dalyvauti įvairiuose stovyklų valdomose ir kontrolėse organuose. Taip pat ir švietimui rašytojas yra atidavęs didelę duoklę, nes jo pastangomis Alt-Gargės stovykloje buvo įsteigta bene pirmoji lietuvių pr. mokykla po kapituliacijos. Jai rašytojas parengė mokymosi medžiagą, o vėliau ilgą laiką, net ligi 1948 m. vasaros, ligi RMarkės panaikinimo, dirbo mokytojo darbą gimnazijoje.

Rašymui Jurgis Jankus atiduodavo visą atliekamą nuo kitų darbų laiką ir poilsini skirtą laiką. Dar nacių laikais gyvendamas Berlyne ir dirbdamas granatų užtvaras išnešė savo gyvybę, džiaugėsi smieję ir lietuvišką šeimą ir kiekvienas išisomis valandomis pasakojo savo pergyvenimus nuo išvykimo iš tėvynės. Bendravimas su stovyklos žmonėmis rašytojui suteikė apskritai medžiagą. Šioje knygoje lietuvis ir bendrai tremtinys vaizduojamas dviejų didžiųjų totalitarinių režimų (komunizmo ir nacionalsocializmo) bei jų tarpusavės kovos laikotarpyje. Lietuvio išeiktoji kancija yra didžiulė tautos ir iš viso žmonijos naikinimo, kurį vykdė šiedu režimai. Patirtieji žiaurumai peržengia bet kokias įsivaizdavimo ribas. Todėl šitai autorius atskleidžia. Tai neseni, net metų dulkėmis neužnešti dalykai, bet nevisiems žinomi. Daug kas iš lietuvių bendruomenės tarpo siūlė šią knygą išvesti anglų ar vokiečių kalbon, kad tuo būdu ji būtų plačiau prieinama skaitančiesiems ir labiau prabiltų į žmonijos širdį kaip pagalbos šauksmas dar tebekenciančiųjų ir kaip keršto šauksmas kentėjusiųjų ir žuvusiųjų.

Salomėja Narkelionaitė.

granatų užtvaras išnešė savo gyvybę, džiaugėsi smieję ir lietuvišką šeimą ir kiekvienas išisomis valandomis pasakojo savo pergyvenimus nuo išvykimo iš tėvynės. Bendravimas su stovyklos žmonėmis rašytojui suteikė apskritai medžiagą. Šioje knygoje lietuvis ir bendrai tremtinys vaizduojamas dviejų didžiųjų totalitarinių režimų (komunizmo ir nacionalsocializmo) bei jų tarpusavės kovos laikotarpyje. Lietuvio išeiktoji kancija yra didžiulė tautos ir iš viso žmonijos naikinimo, kurį vykdė šiedu režimai. Patirtieji žiaurumai peržengia bet kokias įsivaizdavimo ribas. Todėl šitai autorius atskleidžia. Tai neseni, net metų dulkėmis neužnešti dalykai, bet nevisiems žinomi. Daug kas iš lietuvių bendruomenės tarpo siūlė šią knygą išvesti anglų ar vokiečių kalbon, kad tuo būdu ji būtų plačiau prieinama skaitančiesiems ir labiau prabiltų į žmonijos širdį kaip pagalbos šauksmas dar tebekenciančiųjų ir kaip keršto šauksmas kentėjusiųjų ir žuvusiųjų.

Salomėja Narkelionaitė.

RAŠYTOJAS JURGIS JANKUS, kel' literatūros premijų laimėtojas, savo kūryboje vaizduoja mūsų tautos pastangas pergyventi žiaurias likimo dalį ir apibūdina abiejų okupacijų žiaurumus. Jis žadino tautą į kovą, rašydamas noveles ir pogrindžio spaukelių literatūros premijų laimėtojas, S. Norkelionaitės, „A. L. Balsas“ gavo jo kūrinių — „Tavo rankos švario“.

ESTAS RASYTOJAS — DIDELIS LIETUVIŲ BICIULIS.

Kas iš lietuvių tremtyje nežino estų tautybės rašytojo ir meno bei literatūros kritiko Aleksio Rannito. Savo laiku vedęs lietuvių, valstybės operos solistę Gražiną Matulaitę, jis lyg ir įėjo į lietuvių šeimą. A. Rannitas estų ir kitomis kalbomis yra parašęs per 120 straipsnių Lietuvos kultūros temomis. Šie straipsniai yra analitinio — sintetinio charakterio. 1940 m. jis išvertė K. Binkio „Atžalyną“ ir estų kalbą. Šis veikalas buvo statomas viename geriausiųjų estų teatrų. Po to dar išvertė Santvoro „Zvejus“ ir P. Vaičiūno „Prisikėlimą“. A. Rannitas lenkų okupacijos metais savo rašiniais ir kitu būdu visą laiką aktyviai rėmė mūsų teises į Lietuvos sostinę Vilnių. Tremtyje išleido V. K. Jonyno ir dail. Kasulio monografijas.

„N. A.“

LIETUVIŲ MOKSLININKŲ IŠRADIMAI.

Tremtyje gyvenantieji lietuviai mokslininkai, nors dažniausia ir neturėdami paprasčiausių savo darbui sąlygų, padaro kai kurių išradimų mokslų srityje. Iš tokių pažymėtini:

1. Prof. Graurogkas, sukonstruktavęs ir teoretiskai pagrindęs aparatą, kuris leidžia tirti laboratorijoje laivų siūbavimo stabilizavimą. Paprastai laivų siūbavimo stabilizavimas tiriamas išplaukiant ant atitinkamai pritaikyto laivo į jūrą. Bet toks tyrimo būdas yra labai brangus, o be to, negalima turėti pagal norą pritaikytų pagedaujamų jūros bangų. Štai kodėl turimas laivo siūbavimo laboratorijoje, kur skirtas tyrimui aparatas gali pavaizduoti įvairių bangų veikimo laivo siūbavimą, turi pirmenybę.

Svarbiausią profesoriaus Graurogko suprojektuoto aparato dalį sudaro mechanizmas, teikiąs aparato švytuoklei apverčiamuosius smūgius, visai analoginius tiems, kuriais jūros bangos siekia apversti laivą. Kaitaliojant tam tikras judamas dalis, aparatas gali būti pritaikytas bet kurio konkretaus laivo siūbavimo tyrimui.

Prof. Graurogko pranešimo apie šį išradimą klausėsi 30 profesorių ir asistentų iš Gotingeno Pritaikomosios mechanikos instituto. Jie pareiškė savo didelį susidomėjimą šia idėja. Instituto direktorius Prof. Max Schuler išreiškė pilną pripažinimą šiam lietuvių mokslininko išradimui.

2. Prof. Kolupaila, 1945-46 m. dėstydamas Hidrometrijos ir Hidrologijos Akademiniuose kursuose Kemptene ir su klausytojais atlikdamas praktikos darbus pasaulinio masto firmos A. Ott laboratorijoje, sukonstruavo ir sekmingai panaudojo upės debitui matuoti naujo modelio sparnelius. Prof. K. minėtoje laboratorijoje padarė ir daugiau išradimų.

3. Vienas lietuvis inžinierius Münchene sukonstruavo batą su pakeičiamu padu, kur be odinio, galima įdėti padą iš kamščio, medžio, aliuminijaus arba kitokios medžiagos. Kaip pranešė vienas Müncheno patentų biuras, greitai laiku busianti pradėta masinė tokių batų gamyba.

„N. A.“

RUOŠIAMAS MUZIKOS ALBUMAS MAŽAJAM PIANISTUI.

Vytautas Kerbelis, studijavęs kompozicijos meną Lietuvoje ir Italijoje, nuoširdžiai, nandodamasis lietuvių liaudies dainų motyvais, muzikos albumą „Mažajam Pianistui“.

Šimtai Argentinos lietuvių šeimynų sieloja dėl negalėjimo gauti lietuviškų gaidų pianui, piano muziką studijuojančiam čia gimusiam mūsų jaunimui. Dabar toji spraga bus užpildyta.

Pastebėtina, kad šale gaidų, bus atspausinti išties dainų tekstai.

Darbo baigimo laikas priklausys nuo autoriaus gyvenimo ir darbo sąlygų. Tokiam kilniajam darbiui, pagedautina mūsų kolonijos mecenatų talika, tat greit išėitų puikus mūsų muzikos leidinys, kaip ir Lituanija Antigua kad išėjo.

Sido.

Poezija

TĖVYNEI...

Tu, tolima šalie didvyrių, Piliakalnių, šventųjų miškų, Gojelių, pievų, žalių girių, šalie senovės karžygių.

Tu garsią praeitį turėjai: Gudus, totorius ir lenkus, Tramdelį, kai jie mūs šalinėjo. Parklupdėi tu ir kryžiuokius.

Daugiau, kaip gyvastį mylėjo Vaikai Tave, šalie brangi; Drasi Gražina galvą dėjo, Kai virė kova atvangi.

Dabar vaikai Tavi iškriko: Uralas, Sibiras, taiga... Ar Kazachstane dar paliko Gyva vaikų Tavų dvasia?

Rudoj germanų žemėj mirė Kacetuos tūkstantčiai vaikų... Miskuos, kai kova krašte virė, Išdygo daug naujų kapų.

Prie Volgos, Tereko, Kazbeko, Loaros, Ino vandenų... Į užjūrio kraštus pateko Benamių, alkanų bėglių...

Tikiu, kad vėl visi skubėsime Namon prie Vilijos, Neries. Namie rankas kitiems ištiesim, Paverkė ant moties peties.

Neliūsk, tėvyne numylėta, — Takeliai, vandens mus parves, Į kraštą vėl rugiais apseta, Senas, šventąsias mūs girias.

Tiek amžių trepiama vis priešų, Rūsiuos rėžėjais žvanginiai... Ir iš pelenų bei gruvėsių Gyventi vėl Tu pakilai...

Tikiu: laisva ir vėl Tu būsi! Taves grandiniai nenusmaugs! Iš miškų sleptuvių, iš rūsių Gyventi ir dirbt vaikai partrauks...

Varitagua, Venezuela, 1949.

MATAU...

Matau sudegusią bakūžę Prie vieškelio stovint... Tenai sukniubusi motulė Griuvėsiaus rado guolį...

Matau: lavonai karo aikštėj, — Tai broliai partizanai. Žiauros kovos jie krito karstų Miskuos šalelės mano.

Matau: i rytus vis žygiuoja Ir krenta pakelėse... Girdžiu, kaip močia aimanuoja Gyvenimo griuvėsiuose...

Girdžiu: miskuos apsupt atjojo Burliukai raudonieji... Matau: narsiai su jais kovoja Ten broliai mūs narsieji.

Tamsu... O vis šviesa dar spinkso Gūdzios nakties tamsoje Ir man viltis širdy nedingsta Gyvent dar Lietuvoje.

Katzhub, Vokietija, 1945 m.

Baltijos Zuvėdra.

KATINO BĖDOS.

(Iš niekur nespausdint! Jurgio Baltrušaičio eilėraščių, kuriuos prieš pat savo mirtį persiuntė „A. L. Balsui“ didžiojo poeto žmona iš Paryžiaus)

Kiuto katinas ant rasto, Zaržos, krupčioja ir masto, Ar tiek lakęs jis galės Išsistiekti be peles.

Jis pradėjo laimės dieną, Nes ką tik aptiko pieną, Pienas buvo toks gausus, Kad nudažė jam ūsus.

Bėdos vargino ir katę, Tai bemažant jis pamatė, Dybinėjusią rainą, Brolio katino žmoną.

Kokios audros tau žaibavo, Kad pražilo ūsai tavo, Tu keliesi per anksti, Vis medžioji, vis vargsti.

Mano darbas, man ne vargas, Bet tas pieno piktas sargas Plūdo... trypė ir kuone Skaudžiai primusė mane...

— Aš ne kiaušė, ne vagilius, Man tik pienas didis vilius, Tad aš puoliau, išlačiau Vien lašelį, ar mažiau.

Sargas tvėrė jau pagalksti, Aš nuo pieno šmukst į aikštę Atsitolinau žaibu, Bet aš truputį drebu.

Jurgis Baltrušaitis.

JUODI DEBESĖLIAI.

Tamsiai juodi debesėliai Ten ant mūsų Lietuvos; Vėjai švilpia ir žaibuoja, Nesimato pabaigos.

Žaibai plėso ažuolynus, Beržai verkia pakeliais, Kad prazuvo giedrios dienos, Šalis virsta šipuliais.

Ir paukšteliai nedainuoja, Skrenda aukštai per jūras, Iško vietos sukt lizdėi, Jie po svetimas girias.

Skurdūs žiedai ir lapeliai — Tai ne mūsų Lietuvos — Tik vijoklės ir erškėčiai... Skurdin šalį nuolatos.

Tų gėlynas mano sielai, — Nepamiršiu niekados, Jai galėčiau debesėlius, Išsklaidyti ant visados.

Pranas Jurevičius.

Buenos Aires, 1949.

ISPANIŠKAI - LIETUVIŠKAS ŽODYNAS

176 puslapiai. Kaina \$ 2. Galima gauti „A. L. Balse“, Boedo 737, Bs. Aires.

KALBĖK ISPANIŠKAI!

66 puslapių knygutė, su lietuviškais bei ispaniškais sakiniiais ir ispaniškų ištartimo nurodymais — \$ 1.

SIRSES...

Taigi — širšė... Toks mažas, lyg nekaltas vabzdys. O, koks piktas ir — skaudžiai kanda...

Nei užkalbėjimais, nei šventos Agotos duona nuo širšės neapsiginsi. Kanda sau nei iš šio nei iš to, sakytum, kad jai tik vienas malonumas kandžiotis.

Savo nuotykingame gyvenime turėjau „garbės“ pažinti visokios rūšies tų piktų vabzdžių. Atsimenu gandydamas bandą, taip sakant, piemenavimu gadyneje, dažnai išsklappodavau į širšių lizdą... na ir vydavosi jos per visą pūdyką. Segdavosi į nuogas blaundas ir kirpdavo iki asarų. Atsimenu, pikčiausios būdavo rudosios širšės, kurios gildavo, kaip maži velniukėliai. Na, jau tais laikais susiorganizuodavom piemenų kompanija ir paskelbdavom jom „kryžiaus karą“. Pliekdavom botagais, vandovom akmenimis, bet geriausias ginklas būdavo dumblas iš pagriovio, kuriuo užlipdavom šitiems mirtiniams priešams akis ir jos palengva būdavo priverstos kapituliuoti.

Ir patikėkite, gerbiamieji skaitytojai, kad tik užaugęs įstiklinau, jog širšių esama ir kitokios veislės. Kokį? — Na, gi dvikojų širšių.

O, šitos, tai jau bent moka kandžiotis. Kitos rodos ir nieko neveikia, kaip tik kandžiojasi. Ir neapsiginsi nuo jų. Tai ne tos, kur piemenavimu gadyneje sutikdavom. Anos, skraidančios širšės, buvo taip sakant, dar nesukultūrėjusios: pagrioviuose, pūdykuose, palėpėse gyvendavusios. Jeigu jų neužkliudydavai — tai ir jos tau duodavo ramybę.

KLEMENSAS JŪRA.

Bet, brolyčiai, dvikojės širšės visai kas kita. Nuo šitų niekur nepasilėpsi ir neapsiginsi. Tai savu kailiu įstikinau. Tiesa, jos nepalekia. Tik žeme rėpioja. Bet visur įlenda ir kiekvienam įkanda. Gal toks jau jų amatas, gal tokia prigimtis, tokia paskirtis — paibelis jas gali žinoti.

Viena tik gerai įstikinau, kad šitos rėpiojančios širšės labai mėgsta spalvas. Lietuvoje man teko matyti daugiausiai ryškiai spalvotų širšių. Yra jų visose tautose, visose šalyse, bet — atleiskit gerbiamieji — čia aš kalbėsiu tik apie lietuviškas, kurias geriausia pažįstu. Taigi Nepriklausomybės pirmisiais metais, kiek mano trumpa atmintis užkabina, visos širšaitės buvo į geltonumą pasinėšusios. Ir jos mokojo kandžiotis, tik buvo tokios kuklutes, sakyčiau, nedrąsios ir daugiausiai seimų rinkimų metu pasirikėdavusios, vėliau grįždavo į savo saulėtąsias Italijos krantų, jos nusidavė žalsva spalva. Apsikabinę šniūreliais, žvaigždutėmis, kad iš to būtų galima atskirti tranus-siršinus. Ir zyzdavo po lietuviškuosius klonius, o patys vyriausieji širšiniai Kaune gyvendavę... O visokių jų teko panti: išmokslintų, tituluotų — mėgstamųjų rėbių ir skanų kamsėlių... Rajų ir gobšių buvo tų bestijų! Net poetas Faustas Kirša pasipiktinęs jas išplūdo savo „Pelenuose“...

1940 metų pavasarį į Lietuvą atskrido specialiai raudonųjų širšių. Šitos nematė net reikalo apsimesti bitėmis. Jos todėl ir raudonos buvo, kad išsi-

tepusios ir dvokiančios savo aukų krauju... O jau jų rajumas ir plėsumas! Neturėjo net palyginimo! Jų žiaurumas pralenkė hunų ir barbarų laikus. Pirmiausia labai uoliai jos naikino žaliąsias širšaites. Kluvo ir geltonosiom. Jos gildavo ir kiekviena nespavotą širšę, net ir savąsias, kurios buvo mažiau kruvinos, ar kurioms jau buvo nusibodęs raudonumas. Ir taip nuo šitojo lemtingo birželio visa Lietuva aptvino raudonais pazarais. Baisiausia prasidėjo tada, kai jos labai „susidraugavo“ su joms giminiškos veislės rudosios veislės širšėmis iš Vakarų...

Ir tada kur tik nežengsi, ką tik sutiksi — buvo širšės, širšės, širšės!.. Jų geluoniai nepasigailėjo nieko ir nebijojo nieko! Religija, tradicijos, prietarai — jų niekas nebaugino. Kas gi joms pasipriešins, kada susijungė dvi galingiausios širšių-plėšikių gaujos? Ašaros, kraujas, mirtis tebeviešpatavo mūsų Lietuvoje. Tik, žinote, gerbiamieji, kokia būna širšių-plėšikių draugystė... Kada visa jų egzistencija paromta melu, smurtu, žudynėmis, krauju ir nekaltomis gyvybėmis? „Draugystė“ po metų laiko subyrėjo. Rudosios širšės vėl pradėjo pranašinėmis ir puolė raudonąsias. Širšiniai siuntė milijonus savųjų prieš vienas kitą. Jie, apsispuję krauju, plūdosi per radiją, per spaudą ir spiaudėsi ugnimi ir mūdais ant vienas kito. Iš abiejų pusių krito milijonai širšių!... Milijonai žuvo ir ramieji bitelės! Griuvo miestai, lieposuko kaimai, o didieji širšiniai pasipuose kablakryžiumi ir įpjautu su kūju, kandžiojosi, kaip neregėta istorijai!

Raudonųjų širšių buvo daugiau, bet jos negalėjo atsipirti rudųjų jėgai ir griuvus eilei tūkčių garsių širšių, kaip Kijevas, Charkovas, Rostovas ir daugybė mažesnių, pradėjo slipti.

Kablakryžius jau ritosi netoli raudonųjų širšių sostinės Maskvos... Jau įsikabino į vyriausiojo raudonųjų širšių trano vardu pakrikštytą širšyną — prie Volgos upės. Ir — tada...

Tada, iš anapus didelių vandenų, iki tol ramiai žiūrėjęs, Baltųjų bičių tėvas apsiašarojo. Pagailo baltajam, kad žus visos raudonosios širšaitės, kad neliks jų net veislei ir tautų nelaimė!... Apsiašarojo ir nuskrido į Teheraną pasimatyti su Raudonoju širšynu. Tenai abudu apsikabinę išsiverkė krodilodžio ašaromis ir susidraugavo, kaip broliai tikriaisi. Ir po to puolėsi viso pasaulio, visų avilių bitelės, ant rudųjų širšių. Kandžiojosi rudieji paskutinėse konvulsijose. Draskė kiekvieną bitę ar širšę, kuri tik buvo priešingos, taigi svetimos veislės. Kaip skėriai nusiaubė lietuviškas lygumas. Kaimus degino, miestus lygino su žeme, o tūkstantčius gyventojų išsigabeno į savo kraštą, kur didelę daugumą sunaikino krematoriumuose, o kiti, nors praradę viską: sveikatą, turta, žmogaus vardą, vis tik išliko ir rudosios širšės prieš galutinai nusibaigdamos, nesuspėjo visų išnaikinti.

Bet ir čia laukė nelaimė. Baltosios bitės, kurios išrūkė rudųjų širšynus, visas šitas rudųjų ir raudonųjų širšių aukas sutiko labai šaltai, o ben-dramė bičių ir širšių susibūrimė raudonųjų širšių atstovai pavadino šias aukas rudųjų bendrininkėmis, apgalvestadami, kad ne visos sudegė jų buvusį draugų krematoriumuose. Vėliau, tik daug vėliau teisybė paaiškėjo, visos šitos rudųjų ir raudonųjų aukos, kurios liko nesunaikintos, buvo taip ir pavadintos: „Dalis Pasilikusių“ o sutrumpintai pavadino DP! Iš karto šitų DP kratesi ir vengė visi pasaulio bitynai. O grįžti vėl į raudonuosius širšynus, jos bijojosi taip lygiai,

kaip rudųjų krematorių, kurių tik dėl rudųjų žlugimo išvengė. Praėjo metai, kiti, treči. Dalis DP patys nunyko nuo bado ir ligų. O likusiųjų pradėjo gailėtis, užjūrų bitelės-darbininkės. Pradėjo atsargiai po vieną kitą įsileisti į savo avilius. Bet... čia jau mano plunksna labai neklusni. Ar patikėsite, gerbiamieji, kad ir čia jos pasitiko... tikros raudonos širšės! Taip! Vienos jų buvo su gražiais išglaistytais kostiumais, net savo automobiliais ir briliantais kaklaraiščiuose, kitos šiaip sau širšaitės. Bet visos užspuolė „Dali Pasilikusiųjų“ su aštriais priekaisiais ir burnojimais, kam jos nežuvo rudųjų krematoriumuose, o jeigu jau tokią kiaušytę padarė ir liko gyvos, tai kam negrįžo pas raudonąsias širšes, kurios jau pritrūkusios aukų ir nebeturėdamos ko bekandžioti ėdasi pačios save. O visa širšinė spauda pradėjo isteriskai klykti: „Raudonoji Laisvė“ pasiūlė DP tikriausią „laisvę“ Sibiro tundrose; „Raudonoji Vilnis“ užliejo vilnėmis paplavų; o „Raudonasis Darbas“ kibo į „darbą“ ir „desifravo“ DP tarpe „užsimaskavusias rudasias širšes“, šaukdamas visiems bitynams, visiems aviliams: kad, štai kokius padarus jūs priglobiate. Na, kluvo ir man pačiam nuo jų! Kam, girdi, tu išliškai gyvas rudųjų pragare? Kam negrįžai į raudonąją širšyną pagarbinti visų pasaulio širšių-siršino, kur būtum sava plunksna išliaupsinęs jo kruvinus darbus, o čia tu badi padvėsi... Nepasakočiau to, bet nuliūdau, žinote, kad aš tikrai nesusipratau įkisti savo niekam tikusios galvos į raudoną, krauju kvepiančią kilpatę. Nuliūdau, labiausia dėlto, kad šitos rausvasūrės širšėlės buvo taip pat lietuviškos kilmės, kalbėjo aiškia lietuviška kalba ir jų žydriose mėlynose akyse mačiau lietuviškas lygumas, mačiau jose savo

brolius-seseris apnuodytus baisiais mikrobais ir įvilktus į raudonosios plėšrūnės-siršės kailį, kur jau nebeplaka lietuviška jutri širdis, kur lietuviobrolio meilės jausmą nuplovė barbariškasis pjautuvus, o visus žmoniškumo jausmus užmušė kūjis...

Ir pamačiusios, kad man su jomis nepakelini ir, kad iš manęs niekada nebeišeis kraugeriška širšė, jie iškišo užnuodytus geluonis, net buvę humanistiškai prieteliai — dabartiniai raudonųjų širšių simpatikai — nusigrogė, nusispjovė ir parodė aukštai iškeltą kumštį...

Pasilikau vienas. Vienas tolimame pasaulyje. Vienas milijoninėje minioje, kurioje mačiau žydras lietuviškas akis, jaučiau tėviškes upeliuko čiurlinimą, girdėjau skambiąją tėvų-protėvių kalbą, bet neradau širdies, lietuviškos širdies, — nes kūjis ir pjūtuvus buvo nužudęs brolių, nužudęs seserį, draugą!... Nes kraujo spalva joms buvo ir yra — maloniausia! Baisūs mikrobai apkretė pasaulį ir širšės galanda pjautuvus, kelia į viršų kūji ir kelia kumštį prieš kiekvieną netrokstantį kraujo...

Ak, tos dvikojės širšės! Jų esama ne tik rudų ir raudonų! Jų yra ir kitokiomis spalvomis nusidažiusių. Bet apie šitas kitą kartą...

1948. lapkritis,

Brazilija.

Petras Brusokas

Pigiajai taiso ir parduoda visokių rušių avalynę vyrams moterims ir vaikams. Didelis pasirinkimas guminių „sapatyžių“. Papirosai ir rašymo reikmenys. Prašom užėiti pasitikrinti!

Herrera 2179, Barracas, Bs. Aires

Lietuvi, ką tu darai?

Nėra žmogaus, kuris nebūtų surištą savo vaikystės patyrimais, išpūdžiais ir bendrai savo širdimi su gimtuoju kraštu. Taigi jis, tas kraštas, kiekvienam žmogui sudaro tam tikrą vertybės objektą, kurio negalima nei išrauti, nei pakeisti kitomis vertybėmis. Kas sako, kad jam tas nerūpi ar neturi vietos jo širdyje, tas prieštarauja pats sau, nes tylus jo sąmonės balsas, kiekvieno širdies plakimu, primena vaikystės metus ir tą kraštą, kur jis pradėjo darytis aplinkumojė ir augo, stiprėjo, džiugėsi ar verkė. Taip, gimtasis kraštas, tėvynė, yra suaugęs su žmogaus asmenybe. Mūsų tėvynė yra Lietuva. Brangi ir mylima mūsų tėvų ir senelių žemė. Į ją lieka mūsų mintys, kuomet pradėdami galvoti apie gimtąjį kraštą. Poetas Adomas Mickevičius sako: „Lietuva, tu esi, kaip sveikata. Tas tave geriausia tešupras, kas jau senai tavęs netekęs“.

Myliėti savo tėvų žemę nėra nei gėda, nei prasižengimas: yra pareiga. Kaip vaiko niekas neturi teisės nei gėdinti, nei smerkti, kad jis myli savo tėvus, taip ir mūsų, kad mes branginame ir mylime Lietuvą. Ypatingai turi būti brangi mums Lietuva dabar, kuomet jos krūtine suraizę patrankų kulkomis ir bombų skeveldromis; ištisi miestai ir daugybė sodžių paversta į pelenus; tūkstančiai Lietuvos vaikų atėjūnų rankomis (rusų ir vokiečių, ar vokiečių ir rusų — kaip nori) buvo išskirti iš gyvųjų tarpo. Šimtas tūkstančių prievartos kelių, ar gelbėdami savo gyvastį, atsidūrė už Lietuvos ribų ir vargsta ar tai prie prievartos darbų, ar tam tikrose tremtinių koncentracijos stovyklose. Vienas kitas pasaulinio siaubo ir tam tikros propagandos desorientuotas lietuvis paleidžia nesamones žodį, būk mylieti savo tėvynę esą galima neatjausti, nekęsti ir net reikalaujanti suaukštinimo tų mūsų tautos vaikų, kurie nepatiria tam, kad Lietuva būtų kitos valstybės provincija. Ugnimi ir nuodais spaudo į tuos, kurie sako, kad tautos laisvė ir jos nepriklausomybė negali būti mainikaujama nei ant vieno ar kito politinio režimo, nei ant srovinių idealų.

Spekuliavimas lietuvių tautos laisvės ir jos nepriklausomybės, dangstantis politiniais sumetimais, nėra gimęs pačių lietuvių sąmonėje. Jis yra išskėptas tų mūsų kaimynų, kurie norėtų matyti Lietuvą be lietuvių, kuriems lietuviai, gyvenantieji Lietuvoje, yra kliūtis savo saknų įleidimui mūsų krašte. Norėdami mus ne tik paversti, bet ir suaukštinti kaip tautą, jie ir varo tokį metodą, kad lietuviai esantys savo tarpe, kad eitų vienas prieš kitą, kad neatjaustų nei persekiojimų, nei kalinamų, nei šaudomų savo tautiečių.

Tokia kiršinimo politika nėra joks šių laikų „išradimas“. Tai senas priemonės būdas sunkiai palaužiamų tautų pavergimui: „kiršink ir valdysi“ — sakydavo romėnai senovės laikais. Tiesa, lietuvių visuomenės kiršinimo ir skaldymo darbų negalima primesti vien tam elementui, kuriam svetimųjų spaudimu ar propagandos priemonėmis įpūstos iliuzijos užtendė sveiką orientaciją tėvynės reikalui. Kiršinimo darbas lietuvių tautoje buvo sėjamas jau nuo tų laikų, kuomet gruodžio 17 dienos „didvyriai“ ir jų pritarėjai užvaldė Lietuvą. Kas to nežino ar neprisimena. Gal nemažai tos eros „didvyrių“ skaičius atsidūrė ir tremtinių tarpe. Labai gerai suprantama, kad dabar, kuomet mūsų visa tauta randasi ypatingoje padėtyje, nėra laikas kalbėti apie tautai; bet vis dėlto praveru patarti tam elementui, kad nesididžintų savo klaidomis, bet jas apgalvotai, nes to reikalauja laisvos, nepriklausomos, demokratinės Lietuvos atstatymo reikalai. Kas iš tų gruodžio 17 dienos „didvyrių“ tik del mados dabar dangstosi demokratine skraiste, bet savo širdies gilumoje sapnuoja apie naujus smurtus ir demokratinių teisių užurpavimą, tas naikina mūsų tautos jėgas ir, lyg beprotis, smeičia iš pasų pelį į sukaustytos mūsų tautos kūną.

Kiršinimo darbą visu smarkumu sėjo Lietuvoje ir Hitlerio kariuomenė, mat ir jiems labai rūpėjo Lietuvos

kraštas be lietuvių, skirtumas tik tas, kad tada lietuvis buvo persekiojamas ir žudomas dėl vieno priežasčių, o dabar dėl kitų.

Nuo pat pradžios paskutiniojo karo Lietuva, lyg tas laisvės ir teisėtumo trokštą, bet nieko nenusikaltęs žmogus, tapo apkaustytas nelaisvės pančiais, o jos vaikų pajaukimui paleisti gandai, būk ji esanti laisva ir su šypsena nešiojanti tuos pančius.

Lietuvis, dėka savo kultūringumo, buvo įpratęs atjausti savo kaimyną ar giminę, padėti, kuo galėdamas, ginti neteisėčiai skriaudžiamą, bet dabar jis už tai baudžiamas. Lietuvis dabar baudžiamas, jei jis suraukta kaktą žiūri į atėjūnus, kuomet jie skriaudžia ar tremia jo pažįstamus ar gimines; jis baudžiamas net ir už tai, kad jis turėjo tokių pažįstamų ar giminių, kurie buvo nubausti. Jam kalama į galvą mintis, būk Lietuvoje esą labai daug darbo žmogaus priešų, bet kuomet tokia nesąmonė nelenda į lietuvių galvą, tai jis nubaudžiamas kaip darbo žmonių priešinys.

Kaip tu jautiesi svetur begyvenas lietuvi, kuomet taip darosi tavo gimtajame krašte? Kaip galvoji apie tą pareigą, kurią pajunta kiekvienas padorus vaikas, kuomet nelaimės ištiktas tėvas kreipiasi į jį. Ar tu nepagalvoji, kad, kokių pažūrų lietuvis būtų, jis privalo ginti savo tautos gyvastį ir jos laisvę, kaip vaikas gina savo tėvą. Lietuvis negali dėtis prie to, kas žudo mūsų tautą.

Pranas Vikonis.

Montevideo, R. O. U.

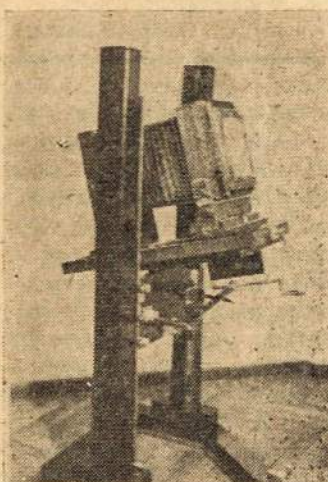

PRANAS VIKONIS.

buvęs Lietuvos Seimo s. d. frakcijos narys ir gimnazijos mokytojas, gyvenantis Urugvajuje, atsiuntė \$ 60,00 ir rašo:

Siunčiu \$ 60,00, kurių \$ 50,00 mano prenumeratorai, o \$ 10,00 kaip paramos „A. L. Balso“ spaudos darbai. Gavęs liuosą valandėlę, vėl parašysiu padėjuosiam Balsui. Linkėjimai Balsui šabui nuo manęs ir nuo mano šeimos. Montevideo, 3. 5. 49.

Pranas Vikonis.

LIETUVIŲ FOTO-APARATŲ FABRIKAS „UNION“.

Per dideles savo darbo pastangas, seniau Argentinoje gyvenantis Alfonso Karosas ir prieš kelis metus iš Urugvajaus su šeima persikėlusis Argentinon Pranas Norkus, puikiai išvystė didelį ir brangų foto aparatų gamybą. Šių darbščių lietuvių pagaminti foto-aparatai perkami šios šalies vyriausybės įstaigų ir taipgi siunčiami sulys specialiu užsakymu į kitas Pietų Amerikos šalis. Lietuvių firmos „UNION“ adresas yra sekantis: Boyaca 1936, Buenos Aires. Tel. 59-6178.

PALTAI ir KOSTIUMAI VYRAMS

VYRŲ RŪBŲ SIUVYKLA „A. RIMSA“

(Aukso medaliai Londono-Pariziaus)

Priimam užsakymus pasiuvimo vietoje ir turinti medžiagas klientai gali pakviesti prisimieravimui į namus.

ANCHORENA 1075 — OLIVOS — LA LUCILLA
(Altura Avenida Maipú 3700)

MES VOKIETIJOJE

(„A. L. B.“ BENDRADARBĖS ĮSPŪDŽIAI).

I. VOKIETIJA.

Vokietija, kuri šianien yra tarptautinio dėmesio centre, keliautojui anksčiau jį pažinėjusiam, atrodo, lyg būtų neišsprendžiama mįslė. Kraštas, kuris yra mūsų nežmoniškų kančių šaltinis, valstybė, kuri yra tiesioginė mūsų nepriklausomybės praradimo priežastis, žemė, kuri per paskutinius kelius metus tapo daugeliui mūsų lyg tas piktas kalėjimas, bet lygiai ir slenkstis vedas į tolimuosius kraštus ir nežinomas erdves, kur dar drąsiau skambės tiesos ir teisybės šaukšiai lietuvių balsas, Vokietija, kaip tokia, imant į senąją geografinę, politinę, socialinę ir moralinę prasmę šiandien nebeegzistuoja, nors ant sienų vokiškai multininkai tikrina daiktus, ant žemėlapių valstybės ribos aiškiai nustatytos, nors juda traukiniai, plaukia laivai, pro namų ir kaimų fabrikų kaminus kyla dūmai ir minių minios kad ir paprastai, bet švariai apsirengusių žmonių vis skuba vis juda. Didžiūmos veidai susirūpinę, dažnai tragiški ir ypač baisūs, kai sėdint traukiny ar tramvajuje sustingsta. Veidų nervingame trūkčiojime, arba išgascio pilnose akyse, tarytum atspindinti sugriauti miestai, išardytos šeimos, gyvenimas urvuose, po griuvėsiais.

VALDŽIA IR ŽMONĖS.

Gal todėl senos Vokietijos, ne tik hitlerinės, bet ir tos, kurią jis griovė, nėra, kaip šiandien nėra vokiečio, kuris nežinotų, kas tai yra karas savo teritorijoje. Tat kas gi vietoje tos, kadaise buvusios? Klausimas, kurį ir didžiausias išminčius neatsakys, nes visa Vokietija, vidujiniai juda, fermentuojasi, ieško naujų kelių visose srityse ir čia pat parodo, kiek vokiečių tauta pajėgia būti ir didi ir nayvi nelaimėje. Šis klausimas jau sunkiau atsakomas, nes šiandieninė Vokietijoje yra kelios, o gal net keliolika Vokietijų.

Visų pirma yra keturios okupacinės zonos, kurios kariškos valdžios, kad ir retai, bet pasitaiko keturi vienas kitam priešingi nutarimai, sprendimai. Šalia kariškos valdžios yra vokiečių savivalda, šiandien jau ir vyriausybė, Vokietijai taikomas yra federacinis principas, atgavinamos provincijos pavidalu atskiros, kadaise Bismarko panaikintos savarankiškos kunigaistijos. Kas liečia vakarų zonas, tokių provincijų yra arti keliolikos, kiekviena jų turi neva savo ministerių kabinetą, savo finansus, leidžia vietinio pobūdžio potvarkius. Tie, kuriems yra patikėtos tos svarbios pareigos, atlieka jas su visa rimtimi ir rimtumu, tarytum nuo jų daro priklausytų viso pasaulio likimas, visuomenė, kaip ir kiekviena okupuota visuomenė žiūri skeptiškai, o kartais ir ironiškai. Vokietijoje, atrodo, kaip ir kitur — svetimas, kartais labiau priimtinas, nei savas per daug svetimiesiems pataikaujas. Tikrai pažiūrėję. Šalia šių daugiau ar mažiau svarbių klausimų yra dar vienas...

Bavaras ar švabas niekad nemėgo Prūsos, dabar Prūsų ir kitų iš Rytų atbėgusių vokiečių vakarinėse zonose yra labai daug, jie ten dar mažiau mėgiami, negu DP. Vienas vokiečių užklaustas — kodėl taip yra? Drąsiai atsakė, — kaip juos galima mėgti, jeigu jie turi, na, kaip pasakyti, lyg kažką iš lenkiško mentaliteto.

(Nukelta į 7-tą pusl.).

Poliklinika »Internacional«

Vadovaujama Medicinos Gydytojų:

DR. O. BRIZZIO ir DR. G. R. CUTILLO

Slapumo — Veneros — Odos ir Sifilio — Lytinių Išskrypmų — Širdies — Pilvelio — Nevirškinimo — Plaučių — Hemoroides gydymas. — Diatermija — Trumposios Bangos — Elektriniai Masažai —

Ultra Violetiniai Spinduliai — Oxigenoterapija.

PRIMA LIGONTUS NUO 9 IKI 12 IR NUO 15 IKI 20 VALANDAI.

ŠEŠTADIENIAIS IR ŠVENTĖMIS NUO 9 IKI 12 VAL.

TACUARI 1583 (Plaza Constitución) BUENAS AIRES

Kalbos Vadovas

PRENUMERUOKITE DABAR! KAINA 2½ DOLERIO.

Pinigių reforma Vokietijoje pakirto lietuvių tremtinių finansinį pajėgumą: dabar ne tik atskiri lietuviai, bet ir jų centrinės organizacijos nepajėgia vykdyti sumanymų, kuriems reikia stambesnių piniginių sumų. Taip yra ir su spauda; jei periodiniai leidiniai dar šiaip taip ir palaiko savo gyvybę, jei dar pasirodo viena kita pigesnio spaudos darbo knyga, tai jau kitaip yra su didesniais ir specialiais spausdiniais. Čia kalbame apie lietuvių kalbos vadovą, kuris savo stambumu (apie 30 spaudos lankų), ir spaudmenų įvairumu, ir kirčiuotomis raidėmis sunkina išleidimo darbą ir sudaro tokias stambias išlaidas, kurių joks atskiras leidėjas dabar pakelti negali. O gimtosios kalbos vadovo mums reikia. Jei reikia, tai turime žūt būt išspausdinti. Todėl švietimo ir Kultūros Taryba suprastada to reikalo svarbumą, kviečia visą mūsų bendruomenę prisidėti prie tos reikšmingos knygos išleidimo.

Čia negalime tos knygos pavaizduoti visiškai aiškiai. Tačiau duodame duomenų, iš kurių kiekvienas galės susidaryti sau apytikrą vaizdą.

1. Lietuvių kalbos vadovas nėra nei mokyklinė, nei praktinė įprasto pobūdžio gramatika, kurią reikia „kalti“...

2. To vadovo tikslas — duoti mūsų bendrinei rašomajai ir šnekamajai kalbai taisyklingumo gaires.

3. Todėl vadovo programiniai dalykai eina:

I (teorinėje) dalyje (166 mašinraščio pusl.) — a) garsų daryba ir tartis, b) rašyba ir raidynas, c) rašybos rūšys, d) garsų rašyba, e) didžiųjų ir mažųjų raidžių rašymas, f) žodžių kėlimas, g) žodžių rašymas kartu ir skyriumi, h) svetimybių rašymas ir i) santrumpos; toliau duodama: j) kalbos dalykai, k) skyryba ir l) kirtis ir priegaidė.

II (žodinėje) dalyje (apie 1000 mašinraščio pusl.) — lietuviškų ir svetimų žodžių didelis rinkinys, kuris pavaizduoja: a) vartotinus ir nevarototinus žodžius, b) taisyklingų žodžių rašymą, skaitymą, tarimą, kilmę ir trumpinimą, c) netaisyklingus žodžių vartojimo atvejus, d) žodžių darybos priemonės/priesagas ir priešdėlius ir kitkas.

Taigi čia turime knygą, kurios nereikės „kalti“, bet į kurią atvejų atvejais teks žiūrėti — o kaip aš turiu teisingai lietuviškai parašyti ar pasakyti?

4. Lietuvių kalbos vadovo autoriai yra: prof. dr. Pranas Skardžius, dirbęs Kauno ir Vilniaus universitetuose, dabar profesorius Tūbingeno universitete, ilgametis Liet. Kalbos Draugijos pirmininkas; Jonas M. Laurinaitis, buv. Lietuvos Mokslo Akademijos Lietuvių Kalbos Instituto vyr. asistentas, ilgametis švietimo Ministerijos Terminologijos komisijos narys ir Lietuvių Kalbos Draugijos narys, Stasys Barzdukas, buvęs Alytaus gimnazijos lietuvių kalbos mokytojas, dabar tokį pat darbą dirbęs Eichstatte, ilgametis Liet. Kalbos Draugijos narys.

Šie autoriai savo sunkų uždavinį yra atlikę taip, kaip geriau nebuvo galima atlikti mūsų sunkumuose. Todėl jie gali laukti iš lietuvių bendruomenės pasitikėjimo.

Lietuviai visada supranta savo gyvybinius reikalus ir, kiek tai nuo jų pačių priklauso, visada juos paremia visomis savo išgalėmis. Todėl ir šiuo atveju reikia tvirtai tikėti, kad mūsų gimtosios kalbos išlaikymo reikalas bus gerai suprastas ir tinkamai paremtas. O ta parama neturėtų būti ir sunki, nes ne aukos prašome, tik kviečiame stoti į būsimąjo Lietuvių kalbos vadovo platintojų, skaitytojų ir savininkų eiles — iš anksto jį užsiprenumeruoti.

Apytikriai apskaičiuota, kad knyga gali kainuoti apie 15 DM. Bet jei prenumeratorių skaičius bus didesnis, tai knygos kaina gali būti žymiai sumažinta. Todėl dabar nutarta imti prenumeratorius: Vokietijoje — 10 DM, Amerikoje — 2,5 dol., Anglijoje ir Australijoje — 15 šilingų. Ta suma gali kiek padidėti tik tuo atveju, jei nesusirinktų pakankamas prenumeratorių skaičius (pav. mažiau kaip 5000).

Žinokime, kad šios rūšies knygos greitai nesulauksime. Todėl būtų išmintinga ir tikslu, kad Lietuvių kalbos vadovų apsirūpintų ne tik suaugę asmenys ir mokyklinis jaunimas, bet kad tėvai aprūpintų juo ir savo vaikus: kur nors svetimame žemės kampe, tai bus brangus gimtosios kalbos taisyklingumo šaltinis. Patys neužmirškime ir vaikams bylokime, kad garbės svetimomis kalbomis kalbėti, didi gėda savosios gerai nemokėti.

Tikime, kad prenumeratoriai renkanti mieliai patarnaus Pietų Amerikos valstybių lietuviškos organizacijos ir spauda.

Hanau, Vokietija. LTB. CENTRO KOMITETAS.

BUENOS AIRES
1949 m., VASARIO 16 d.

Šią linksmo turinio knygėlę galite gauti pas jos autorių, Praną Tauragniškį, arba „A. L. Balso“ Administracijoje. Kaina \$ 1, su persiuntimu.

Pet. Vidumas ir Bvé.

Stiklo Aukšavimas ir Meniška Braižykla

Zavaleta 551; Tel. 61-8765

Famatina 3025; Tel. 61-8690

BUENOS AIRES.

Casa Musketas

Savininkas Adolfas Musketas.
Sanabria 2790/92, Buenos Aires.
Telefonas: 50-5948.

Parduoda ir išnuomoja pianus. Dirba naujus ir taiso Radio Aparatus. Parduoda lietuviškas ir įvairias plokšteles. Parduoda akordeonus. — Visais muzikos instrumentų reikalais kreipkitės šion lietuvių firmom.

Korespondentai rašo

MŪSŲ KOLONIJAI VENEZUELOJ BESIKURIANT.

Iki šių metų į šią didelę ir turtinę Pietų Amerikos respubliką yra įvažiuavę virš 2000 lietuvių, kurie yra pasisklidę po įvairius didesnius valstybės miestus. Iki šiol jie neturėjo jokio savo tautiečio kunigo, kuris aprūpintų jų dvasinius reikalus. Tuo reikalu susirūpino ypatingai Caracaso arkivyskupas-metropolitas ir jo dėka prievėlykas buvo iškvieštas ir atvyko Venezuelon kunigas Antanas Sabaliauskas. Per vieną mėnesį jis jau atliko didesniais lietuvių kolonijoms Caracase, Maracay, Valencijoje ir Maracaibo. Visuose tuose miestuose pravėdė lietuviams trumpas kolektyvas. Visose lietuvių kolonijose norima įsteigti lietuvių sąjungos skyrius su centru sostinėje — Caracase.

Veik visi Venezuelon atvykę lietuviai, kad ir kalbos dar nemokėdami yra pakankamai gerai išsidarinę. Kai kurie jau pirkė nuosavus žemės sklypus ir statosi savo namukus. Kelias iš lietuvių jau yra įsigiję nuosavą prekybą, imonėms ir palyginus trumpu laiku puikiai prasigynę.

Lietuvių kapelionas Venezueloje apsigynęs Caracase ir iš čia nuolat lankys visas lietuvių kolonijas. Jo adresas: Rev. Padre Antanas Sabaliauskas — Colegio Salesiano — Apartado 369, Caracas, Venezuela.

Im sriškis.

ĮSISTEIGĖ LIETUVIŲ SKAUTŲ SĄJUNGA VENEZUELOJE.

Atvykęs į Venezuelą paskaitininkas Vladas Venckus tuoj ėmėsi organizuoti ir burti draugienas lietuvių. Tuo reikalu pirmiausia kreipėsi į Venezuelos skautų Vadiją, iš kur gavo malonų sutikimą. Laikini lietuviams skautams vadovauti yra paskirtas paskaitininkas Vladas Venckus, o skautėms — vyr. skaitininkė Genovaitė Diržienė.

Vytautas Sakalas.

IR KOLOMBIJOS LIETUVIAI NEATSILEKA.

„Draugo“ korespondentas 16. 3 49 rašo, kad nors Kolombijos lietuvių kolonija dar jaunutė, keli, kaip pirmūnės kregždės, atsikrėdę peritų metų kovo mėn. Pats didžiausias būrys, 75 žmonės, atvyko tik peritų metų spalio mėn. ir kiek mažesnis, 46 žmonės, šių metų sausio mėn. Daugumas, apie 170, susibūrė Bogota mieste ir jo apylinkėse, kiti Medellin.

Dar nesusipėta tinkamai ne apsitvarkyti, o jau ir atėjo Vasario 16-toji. Bogotiškiai vis vien panorą tautinę šventę bendram būry paminėti. Pasikvietė ir Kolombiečių Komiteto Lietuviams Remti narius, kurie ir apsilankė.

Čia pat po pamaldų — susirinkimas salėje. Didieji lietuvių geradariai — kun. N. Saldukas, salesietis, ir p. St. Sirutis, — gražiais žodžiais ispanų kalba apsilankiusiems kolombiečiams padėkojo už jų suteiktą pagalbą ir parodytą žmoniškumą. Programinę kalbą pasakė Dr. A. Kimsa.

Lietuviškos giesmės skambėjo Bogotos minėjime, Garliauskas pagrojo smuiku, kalbėjo kun. V. Vaičiūnas, o filmus paskolino kun. Tamošius.

T. M. D.

Aukso Išdirbinių Fabrikas

JUSTINO VALAICIO

Daro naujas ir perdirba iš aukso žiedus, apyrankius, retėžilius, vyrams ir moterims. — Parduoda laikrodžius: CORDOBA 2019 - 2-ras aukštas T. A. 44, Juncal 9256, Bs. Aires

Baras - Restoranas

"EL RAPIDO"

Federikas Grunovas

Savininkas

CENTENERA 3204. T. A. 61-1735 NUESTA POMPEYA - Bs. AIRES Puikus maistas, skubus patarnavimas, vietiniai ir užsieniniai gėrimai. Pavieniai ir šeimos kviečiami apsilankyti.

AUSTRALIJOS LIETUVIAI IŠSKLADYTI.

„Australijos Lietuvis“ korespondentas S. K. to laikraščio Nr. 11 iš 31. 1. 49 rašo: „Potts Mill (Water Board Camp), Sydney priemiestis. — Šioj vietoj nuo 1948 m. spalio mėnesio išaugo palapinių „didmiestis“. Jame šiuo metu yra 430 įvairių tautybių vyrų. Jų tarpe 75 lietuviai. Pažymėtina, prie stovyklos vartų yra vokiečių kalboje užrašas: „Moterys įeiti draudžiama“, kuris primena tolimą Vokietiją ir sukelia nepasitenkinimą, nes čia gyvena daug vedusių vyrų, kurių žmonos dirba Sydneyje bei jo priemiesčiuose. Kai kam susitikimas galimas tik gatvėje, nes ir ne pas visas moteris teleidžiama vyrai.

Stovykloje gyvena po du vyrų palapinėje, kurioje yra grindys, dvi lovos, mažas stalukas ir elektra. Valgių gaminasi patys elektrinėj virtuvėj. Daugumoje skalbiasi irgi patys. Yra skalbyklos, prausyklos, dušai. Vandenių šildo elektra.

Dirbama prie vandentiekio ir kanalizacijos. Uždarbis, kuris išmokamas kas dvi savaitės, yra 17—21 sv. Tiek gaunama. Tačiau čia yra įskaitoma 10 šil. kelion pinigų ir 2 sv. 16 šil. už gyvenimą stovykloje.

Kol kas stovykloje nėra jokios šalies nei šiaip didesnės patalpos viešojo pobūdžio reikalingas; sakoma, kad ateityje būsimi, nes ji dar tebestatoma.

Nors lietuvių čia yra didelis būrys, bet jie dar nespėjo kaip reikiant apsipirkti, susicementuoti, todėl nepradėjo nieko veikti. Suroostose bendrosė Kūčios dalyvavo tik 12, „Australijos Lietuvis“ užsisakė tik 7 (Red.: daugiau), L. Dr. Jos Centro gruodžio 27 d. ruoštoje išvykoje dalyvavo 10. Rodos, jau reikėtų pradėti visiems aktyviau pasirodyti viešumon. Laikas, nes lietuvis juk ne laukinis“.

AUSTRALIJOS MOTERYS PARDUODA VAIKUS.

„Mūsų Pastogė“ savo antrame numeryje, 2. 2. 49 rašo: „Pagal veikiantį N.S.W. Vaikų Gerovės įstatymą, motinoms leidžiama imti atlyginimą pinigais už vaiką, iš adoptuojančių tėvų. Vadinasi, išmiję vaiką tėvai gali mokėti jo motinai pinigų. Tokiai įstatymas yra išleistas 1939 m. šiuo metu yra nemažai pavojaus vaikų juodajai rinkai, nes, kaip praneša N.S.W. Vaikų Gerovės Departamentas, 800 vedusių žmonių porų laukia išnūtyti vaikų. Dabar galvoja, ma tą įstatymą pakeisti ta prasme, kad būtų uždrausta motinai parduoti savo vaiką išnūtyjams.“

DU LIETUVIŲ LAIKRAŠČIAI AUSTRALIJOSJE.

„Australijos Lietuvis“ eina antri metai kas dvi savaitės, žurnalo formoje. Jo red.leidėjo adresas: Mr. J. Giusauskas, Leigh Ckeek, S. A., Australia.

„Mūsų Pastogė“, savaitinis, pradėtas leisti 1949 metais. Red. adresas: Mr. Juozas Žukauskas, 5 Sampden st., Hurstlane Park, Sydney, N. S. W. Australia.

Pirmasis spausdinamas rotatorium, antrasis spausdintuvė. Pirmasis nepartinis, antras katalikiškas.

Australijoje jau priskaitoma apie 2.500 lietuvių. — „A. L. B.“ Rep.

ISPANŲ LIETUVIŲ KALBOS ŽODYNAS

Galima nusipirkti „A. L. Balse“: Boedo 737, Buenos Aires. Kaina \$ 2.

PAKETAI IR LAIVAKORTES

Visa kas turi ryšio su KELIONĖMIS ir PARAMA, geriausias sąlygomis. Oficialės kainos. Patarnavimas nemokamas. Teiraukitės:

PAN - AM - TUR

TUCUMAN 646 — Buenos Aires

Atstovai visose pasaulio šalyse.

Despensa "La Fe"

ANTANAS BUNDINIS

Savininkas

Šviežias valgomas prekes ir gerą alų bei vyną gausite pas mus pigiau negu kitur. Prašom apsilankyti ir pasitikrinti. Canning 1706 ir Costa Rica 4401 Telefonas 72, Parque 4020

BRAZILIJON ATVYKĘ LIETUVIAI IŠ VOKIETIJOS.

Kovo 21, 1949, „Gen. Heinzelman“ laivu atvyko: Kubiliūnas Stasys su šeima (3 asm.) iš Nemunėlio ir Pelagija Kelerienė iš Kulų valsčiaus.

Kovo 15 d. „Campana“ laivu atvyko trys lietuviai: Aukštikalnis Juozas, Vosylius Vytautas iš Kauno ir Bucinskas Adomas iš Jonavos.

Kovo 16 d. „General Helbrook“ laivu atplaukė jau didesnis lietuvių skaičius — 43 asmenys: Guiga Bronius iš šiaulių, Andriuskevicius Antanas iš Kybartų, Burokas Aleksas su žmona — 2 asm., Kairys Antanas iš Dusėtų, Rudys Antanas iš Kauno, Krikščiūnas Kazimieras su šeima 3 asmenys, Adamavičienė — Kilbauskaitė Elena iš Salako, Hermanas Karolis su žmona — 2 asm., iš Kybartų, Dovydaitis Pranas su šeima — 4 asm., iš šakių aps., Mekelūnų kaimo, Eringis Adolfas su šeima — 6 asm., Pipiras Julius su šeima — 3 asm., iš Kauno, Vosylius Antanas su šeima — 3 asm., Ermonaitis Jonas su šeima — 5 asm., iš šimkaičių, Borčerovas Nikalojus iš Kybartų, Bedorfienė Emilija su vaikais — 3 asmenys, iš Vilkauskio, Hermanaitis Henrikas su šeima — 3 asm., Parėdis Jonas ir Kozlušienė Olga su sūnum.

Kiek ankščiau yra atvykę dar 3 šeimos, viso 9 asmenys. Jų tarpe Kaunų šeima — 4 asm., iš šančių ir stat. techn. Murzyčius Klemensas iš Sasnavos v., Selemos-Būdos km. „žinios“.

EDVARDAS GIRČIS LANKĖSI USA.

žinomas sportininkas ir „A. L. B.“ korespondentas, Edvardas Girčis, dirbantis kaip mekaniškas New Jersey Lock Joint Pipe amerikiečių Bendrovėje Rio de Janeiro, tarnybos reikalais lankėsi JAV, kur išbuvo 8 dienas. Grįždamas buvo tos firmos įmonės Dirbininkų Respublikoje ir Venezueloje. Kuomet baigsis darbas Brazilijoje, tas mūsų tautietis bus perkeltas kurin nors tos firmos skyriui kitoj šaly.

— KAUNO operos orkestro instrumentistai: Izidorius Vosyliūnas, Povilas Matiušas, Vladas Motiekaitis, Aleksas Ambrozaitis, Vėdislovas Močinskis ir A. Ružnickas, o taipgi Edvardas Bertulis iš Liepojaus atvyko Brazilijon ir jau griežia Rio de Janeiro simfoniniame orkestre.

— SERAPINAS METELIONIS, 48 m. amžiaus, kilęs iš Kalvių, Aluntos, numirė Brazilijoje 13. 4. 49. Liko du broliai, Juozas ir Jurgis, sykiu su velioniu sukūrę stambią avalinės įmonę Sao Paulo mieste.

— MUZIKAS P. ARMONAS iš Vokietijos atvyksta Brazilijon. Jam teks pavaduoti ir JAV išvykusį chorvedį J. Stankūną.

— HENRIKAS KLIMAS pasižymėjo Brazilijos šachmatininkų pirmenybėse.

— VACYS LAURINAITIS, baritonas, sekmingai debiutavo Sao Paulo miesto teatro operoje.

— STASYS KUBILIŪNAS, buvęs mokytojas, kun. Martynas Gaidys, Ona Būbniene ir agr. Vladas Steponaitis iš Europos atvyko Brazilijon.

SUIMTAS JANIS DRAVENIEKS.

Brazilijos policija snėmė Janį Dravenieką, kaltinamą šnipinėjime rusų naudai. Spauda jį vadina lietuviu, bet vardas ir pavardė sako, kad tai esama latvių tautybės žmogaus. Rep.

Danutė Gilvydienė

diplomuota modistė

Rio Cuartó 3244 Buenos Aires

NERVŲ IR PROTO LIGOS

Liaukų nenormalumai

DR. SANCHEZ AIZCORBE

Paraguay 1365 Tel. 42-8425

Nuo 10 iki 12 ir nuo 15 iki 19 v.

RESTORANAS "DOS AMIGOS"

K. Paulausko ir M. Kamsiuko

PASEO COLON 449, Bs. AIRES

Tel. 33, Avenida 3202

Puikūs valgiai, baras, rezervadai

šeimynoms.

Dr. E. LEVINAS

Lietuvis gydytojas - chirurgas diplomuotas Berlyno ir Kordobos universitetuose, buvęs Rosario ligoninės klinikos vedėjas, dabar Hospital de Clínicas, Sala 4 gydytojas, kalbantys lietuviškai, priima širdies, aorta ir kt. ligų ligonius savo konsultoriijoje

nuo 15 iki 18 val.

CALLAO 545 T. A. 35 - 8669

MES VOKIETIJOJE.

(Atkelta iš 6-to pusl.)

Štai pora tipingusių pasikalbėjimų kelionės metu.

Nuo stoties iki stovyklos keli kilometrai, pasisūlio taksi. Važiuojam, šnekamės apie šį bei tą.

Staiga išgirstu:

— Tai Tamsta važiuoji pas nacional-socialistus?

Nustebėję klausiu:

— Pas kokius?

— Nagi pas tuos, kurie gyvena stovykloje.

— Kaip Tamsta drįsti taip juos pravardžiuoti? Tada kai Tamsta stovėdamas gatvės rėkai „Heil!!!“, tu žmonių tėvynė buvo užplūsta vokiečių ir buvo jų mindoma, plėsiama.

— Aš „Heil!“ nereikiau. Viską Hitleris padarė.

— Vadinasi, Hitleris vienas per šėsis metus lakstė iš fronto į frontą ir kovėsi su milijonais karių... Ar Tamsta galvoji apie tai ką kalbi? Pats gal nerėkai, bet broliai ar sūnui liepie rėkti, kad nepastebėtas būtų paties tylėjimas.

— Mes negalime atkusti — sąjungininkai viską paima.

— Prieš trejetą metų šaukėt, kad nėra ko valgyti, krautuvės tuščios, mes sąjungininkai viską suvalgo. O kaip geras pinigais pasirodė, tai krautuvės prekių daugiau, negu reikia. Vokiškus konservus, Meiseno porcelianą ir visa kita, matyt, iš USA jums atgabeno!!!

Susigėdęs tylėjimas.

Klausiu vienos gatvės.

— Tamsta esi svetimsalė?

— Taip, laikinai atvykusi.

— Aš irgi čia svetimas.

— Iš kur Tamsta?

— Iš Moravsko Ostrava.

— Atseit, čekas.

— Kalbi Tamsta čekiškai?

Mėginu, nesusikalba.

— Ne, aš vokiečiai, bet tenai gražu, tenai mano tėvynė...

— Kaip tai tėvynė, jei Tamsta vokiečiai?

— Mes turime tenai grįžti, čekai iš mūsų daug visko paėmė.

— Jaunuoli, (jam apie 18 metų), ar supranti ką kalbi? Tai ką, jūs tuos namus, kuriuose gyvenot, ant savo pečių iš Vokietijos atnešėt? Juk jie Tamstos protėvių pastatyti okupuotoje žemėje. Net negalvok Tamsta savo protėvių skriaudas ir nuodėmes gaivinti.

Tyli, o veide užsispyrimas.

Furor teutonius... kada gi tu liausies???

J. Deveikė.

BERISSO LIETUVIAI

„VARGDIENIS“ IR „MINDAUGAS“

PACIŲ IŠEIVIŲ KŲRNIAI.

Berisso lietuviai, didumo atžvilgiu, sudaro pirmą koloniją po Bs. Aires. Nors tikros statistinės žinios ir nėra, bet skaičiuojama apie 3.000 lietuvių. Daugumas jų yra atvykę 27—30 metais. Bet neretai galima sutikti atvykusių prieš Pirmąjį Pasaulinį Karą. Bemaš visi Berisso lietuviai pagrindinį pragyvenimą semiasi, iš ūdarbio, maisto fabrikuose. Čia randasi frigorifikų (šaldytuvų) Armour ir Swift fabriai.

Kaip visiems Argentinos lietuviams, taip ir berissiečiams teko sunki „naujakurio“ dalis. Ne vienam, kaip pakąja prisiminimus iš pirmųjų atvykimo dienų, teko daug vargo ir skurdo patirti, visokiame nedateklėje gyventi, kaip kam, net sunki elgetos

VIETOS KRONIKA

ARTIMIAUSI PARENGIMAI LIETUVIŲ KLŪBE.

GEGUŽES 21. šeštadienį, Latvių Sąjungos Argentinoje vakaras. Gera muzika šokiams. Visiems ir visoms įžanga po \$ 2.

GEGUŽES 22 D. Sekmadienį, 16 val. laisvųjų kazokų susirinkimas. Bus svarstoma jų kolonijos steigimas prie Monte Grande ir kiti organizacijos reikalai.

GEGUŽES 25 D. Trečiadienį, iškilmingas Argentinos Revoliucijos paminėjimas su atitinkama programa, prakalbos. Po programos bus šokiai. Įėjimas nemokamas.

GEGUŽES 28 D. šeštadienį, 21 val. įvairumų šokių vakaras. Šokiams griežti stiprus Orkestras, o pertraukų metu — naujausio plokštelių muzika.

GEGUŽES 29 D. Sekmadienį, 16 val. garsaus poeto O. V. L. Milašiaus minėjimas, dešimčiai metų sukakus nuo jo mirties. Paskaita, deklamacijos, scenos vaizdai, koncertas ir dail. R. Kuprevičiaus paveikslų paroda. Visa kolonija prašoma skaitlingai dalyvauti, nesivėluojant.

BIRŽELIO 4 D. šeštadienį, 21 val., didelis šokių ir įvairumų vakaras, galingam orkestrui griežiant. Bus linksmas, jaukus, įdomus, gražus ir malonus!

BIRŽELIO 11 D. šeštadienį, 21 val. bus paminėta 8 metų sukaktis nuo baisių birželio dienų 14-15, 1941, kada okupantai pradėjo masinį lietuvių tremimą Sibiran. Speciali programa.

TREČIADIENIŲ vakarais, pabaltiečių sveigos: Naujai atvykę tremtiniai aptaria išsikūrimo progas.

KETVIRTADIENIŲ vakarais, knygų pasikeitimai, „Ping-Pong“, šachmatai ir kiti žaidimai.

DARBO VALANDOS A. L. Balso Redakcijoje ir Administracijoje, Boedo 737, Tel. 45-4444, kasdien išskiriant sekmadienius, nuo 9 iki 13 ir nuo 15 iki 19 val.

DEKOJAME VIEŠIEMS.

Gerbiamai publikai už skaitlingą dalyvavimą Motinos Dienos minėjime, įvykusiame Lietuvių Klubo salėje 7. 5. 49 ir visoms programoms pildytoms ir pildytojoms bei savo darbu prisidėjusiems prie šios reikšmingos dienos minėjimo pasisekimu — tariame giliai ir nuoširdžiai lietuvišką padėką.

„A. L. Balsas“.

UŽUOJAUTA.

Mūsų kaimynėi pasvalietei, Apoloniui Mačėnaitėi (buv. Čeponienė) — Kudlienėi, jos mylimam vyrui Justinui Kudliui mirus, skaudaus liūdesio valandoje reiškiamę giliai užuojautą, jos dukrai Franciskai ir sūnui Migulitiui.

V. Čeponytė-Lemberienė su šeima.

— **JONAS JONUŠAS**, Corrientes ir Chaco teritorijų vyriausybės konsionierius riebalų eksportui, turi milio, žvakių ir kt. dirbtuves tose Argentinos dalyse. Viešėdamas Buenos Aires, „A. L. Balso“ pastogėje jis su spazino su iš Europos atvykusiu ekonomistu Vl. Šimoliūnu, kurio žmona yra provizorė. Dabar p. p. Šimoliūnai gyvena Corrientes mieste ir darbuojasi p. Jonušo firmoje. Provizorė J. Šimoliūnienė padarė svarbų išradimą chemijos srityje ir dabar atlieka užpatentavimo formalumus.

— **PETRAS MARCINKIEVIČIUS** su neseniai iš Europos atskridusiu savo švogeri, Petru Šnioka, nusipirkė automobilį taisymo dirbtuvę už \$ 38.000, c. Agüero 726, Bs. Aires. Veikia visi remonto, dažymo ir „tapi-savimo“ skyriai.

— **ALFONSAS ARTMONAS**, amatų mokyklos instruktorius, iš Venezuolos persikėlė gyventi Argentinon. Leidimą išrūpino jo švogeri ir sesutė p. p. Dulčiai.

— **HENRIKAS JUOZAPAVIČIUS**, matininkas ir medicinos studentas, 29. 4. 49 laivą „Cordoba“ atvyko į Buenos Aires iš Anglijos.

— **REIKALINGI** vyrai su žmona namų ruošos darbui: Sarmiento 2293; Tel. 47-3908. Klausiti Bruno Mikšį.

— **POKYLIAMS**, vestuvėms, krikštynoms, sužadėtuvių ir įvairioms progoms kviešti A. L. Balso fotografą: 45, Loria 4444.

VISI DALYVAUKIME O. L. MILAŠIAUS MINĖJIME.

Sekmadienį, gegužės 29, 1949, lygiai 16 val. (4 v. po piet) Lietuvių Klubo salėje, Av. Boedo 737, Buenos Aires, įvyks pasauliniai garsaus rašytojo-poeto Milašiaus minėjimas. Jis rašė prancūzų kalba ir jo raštus vertė ir savo kalbas visos tautos. Per jį visas kultūringas pasaulis pažįsta Lietuvą. Jo gimimo diena gegužės 28, 1877 metais, o jo mirties 10 metų sukaktį minime 29. 5. 49.

Muzikalę koncerto dalį išpildys pianistas A. Kuprevičius ir smuikininkė E. Kuprevičiūtė.

Ta proga, dail. R. Kuprevičius Lietuvių Klubo salėje daro savo pieštų paveikslų parodėlę.

Paskaita apie Milašių laikys žinomas visuomenininkas, kun. A. Grauslys. Su jo nemirtinga kūryba supažindins scenos veikėjai gerb. A. L. Petračiūčiai ir ponis M. Mikalčienė.

Gerb. publika prašoma nesivėluoti. Po minėjimo programos, bus bendras pasižmonėjimas. Visi ir visos dalyvaus.

Šia proga pravartu patiekti, kaip Paryžiaus lietuvių kolonija ir pati

POETAS O. V. L. MILAŠIUS.

kurio mirties 10 metų sukakties minėjimas įvyks 29. 5. 49, Liet. Klūbe.

Prancūzijos sostinės visuomenė minė jo mirties poeto dešimties metų mirties sukaktį.

Paryžiuje Milašiaus mirties dešimties metų minėjimas pradėtas doktorantės p. G. Židonytės paskaita, skaityta Lietuvių šalpos Dr. Jos Prancūzijoje susirinkime. Tuo pačiu metu Paryžiuje, Rochefort teatre, buvo vaidinama Milašiaus misterija „Miguel Manara“, p. Paul Pasquier ir jo trupės „Lozanos Pilies Teatro“ rūpesčiu. Misterija buvo vaidinta kelias dešimtis kartų, ir jį lankėsi rinktinė publika. Vėliau, lapkričio 2 d. Lietuvių šalpos Dr. Jos Prancūzijoje rūpesčiu buvo padėtas vainikas ant Milašiaus kapo Fontainebleau kapinėse. Pačių mirties 10 metų sukaktuvį išvakarėse Milašių labai gyvai prisiminė Prancūzijos radijas ir spauda, kaip lygiai ir lietuvių kolonija.

Radio savaitraštis „La Semaine Radiophonique“ (49. 2. 27, nr. 9) radio programoje smulkiai nurodė, kaip Milašiaus sukaktuvės bus minimos per radiją. Būtent, 49. 3. 1 d. Nacionalinė Prancūzijos Radio programa nuo 20 val. 30 min. iki 22 val. 15 min. paskyrė Milašiaus garbei. Pradžioje jo trumpas Milašiaus asmens, jo kūrybos ir diplomatinių veiklos (buvo pavadinta ta veikla „Lietuvos išlaisvinimo veikla po 1914-18 m. karą“) apibūdinimas, nurodąs, kad Milašius yra šių laikų žymiausias „poete chrétien“. Tai buvo daryta pagal pasakojimus ir liudijimus Ponois Clermont de Tonnerre, Miss N. Barney, rašytojų Francis de Mionmande ir Armand Godoy. Paskui rašytoja artistė Mme Simone padėklavo keletą Milašiaus poemų, pradėdama eilėmis „Lituanie“ (jos yra atspausdintos veikalė, išleistame Milašiaus atminimui — „Milosz, Cahier Spésie 42“). Po to sekė Milašiaus misterijos „Miguel-Manara“ vaidinimo transliacija, su Henri Tomasi muzika, dalyvaujant artistams — Henry Vermail (kurio nuopelnų veikalas yra pradėtas vaidinti ir dabar radijas transliavo), Pean Chévrier, Alain Cuny, Luce Feyrer etc. Visi didieji laikraščiai, deda radio programas, įskaitinami nurodė Milašiaus mirties sukaktuvį minėjimą per radiją (kaip „Le Monde“, „Le Figaro“ ir kiti). Pats

ŠAUKIAMAS VISUOTINIS LIETUVIŲ CENTRO SUSIRINKIMAS.

Einant Dr. J. Basanavičiaus vardo Lietuvių Centro įstatais, šaukiamas visuotinis šios organizacijos susirinkimas, kuris įvyks Lietuvių Centro nuosavybėje, Tabaré 6950, Buenos Aires, sekmadienį, gegužės 22 d., 1949, 16 val., sekančia dienotvarkė:

- 1) Susirinkimo atidarymas.
- 2) Susirinkimo pirmininko rinkimas.
- 3) Pereito visuotinio susirinkimo protokolo skaitymas.
- 4) Priėmimas Valdybos Pranešimų, Inventoriaus, Išlaidų ir Įeigų Apykaitų, Generalinio Balanso ir Revizijos Komisijos Pranešimo.
- 5) Išrinkimas naujos Centro Valdybos, Parengimų Komisijos ir Revizijos Komisijos.
- 6) Projektas ir galimybės Lietuvių Centro statybos praplėtimo.
- 7) Bibliotekos padidinimas.

Visus narius prašome dalyvauti punktualiai.

Luis Julio Mičindus, Sekretorius.
Kazimieras Mankus, Pirmininkas.

Stokite nariai! Dr. Jono Basanavičiaus vardo Lietuvių Centro.

Kiekvienas Lietuvių Centro narys teisiapareigoja iki Visuotinio Susirinkimo (22. 5. 49) įrašyti į Lietuvių Centą bent po vieną naują narį.

ANDRIAUS IR ELENOS KUPREVIČIŲ KONCERTAS.

Po pasekmingų pianisto Andriaus Kuprevičiaus koncertų Kordobos Miesto Teatre Rivero Indarte ir to miesto Muzikų Centre, sekantis jo koncertas įvyks birželio 4 d., 1949, šeštadienį, 21 val. Lietuvių Parapijos salėje, c. Brasil 835, Avellaneda.

Koncerto programoje dalyvaus ir pianisto sesutė, p-lė Elena Kuprevičiūtė, smuikininkė.

Bilietai kainos nuo 2 iki 5 pezų. Gerbiamoji visuomenė kviečiama skaitlingai dalyvauti.

LIETUVIŠKOS POEZIJOS VAKARAS.

Kun. Alf. Grauslio iniciatyva organizuojamas lietuviškos poezijos vakaras, įvyks liepos 3 d., 1949, 17 val., Lietuvių Parapijos salėje, c. Brasil 835, Avellaneda.

Kas nori girdėti įdomų prenešimą ir senų bei naujų lietuvių poetų kūrinių pavyzdžius, prašome įsitemyti laiką ir vietą.

— „OSKARO MILAŠIAUS“ vardo literatūros ir meno mylėtojų draugija įsikūrė Argentinon kun. A. Grauslio iniciatyva 3. 5. 49. Apieleistautina, kad apie įvyki platusne visuomenė sužinojo tik po steigiamojo susirinkimo.

— **KUN. J. GRISANS**, latvių tautybės, anot „Laiko“ pranešimo, paskirtas lietuvių Marijonų Namų viršininku.

— **ANTANAS IR EMILIA ŽVIORNAITE KAZUKAUSKAI**, atostogų proga, viešėjo Buenos Aires. Mūsų skaitytojais iš tolimo Comodoro Rivadavia atvežė „A. L. Balsui“ linkėjimų.

— **ANTANAS RUŠAS** su šeima persikėlė gyventi į nuosavus namus, kuriuos pirkė pusiau su savo švogeri Pranu Jonaičiu gatvėje Iriarte, Bs. Aires.

RESTAURANT — PARILLA

Del Congreso

Bme. Mitre 1888/94.

Puodžiūnas, Perez ir Rodriguez savininkai.

Tel. 48-2380, Buenos Aires.

Prancūzijos radijas 49. 3. 3. po žinių biuletenio 20 val. paskyrė dar kelias minutes, įspėdamas skaitytuju, kad 20 val. 30 min. bus Milašiaus 10 metų mirties sukaktuvį minėjimas ir kad bus transliuojama „Miguel Manara“, kartu nurodymas, kas buvo Milašius ir ką jis dirbo Lietuvos labui.

Prancūzų spauda Milašiaus mirties sukaktuves taip pat plačiai paminėjo. Gal plačiausiai žinomas savaitraštis lietuviams — „Nouvelles Littéraires“ 49. 3. 3 d. numeryje paskyrė kelias dešimt eilučių, pavadindamas tai „Le souvenir de Milosz“.

Lietuvių kolonija Paryžiuje sukaktuves baigė 49. 3. 3 d. gedulingomis pamaldomis už Milašių St. Thomas d'Aquin bažnyčioje. Pamaldas laikė Tėvas J. Kubilius, S. J., o po pamaldų vargonai sugrojo Lietuvos Himną.

VLADAS IR ANTANAS RIMSAI ATIDARĖ ŠIUUVYKLĄ.

Firma „A. Rimša“, vyriškų rūbų šiuvykla, priima užsakymus savo šiuvykloje: c. Anchorena 1075, Olivos-La Lucilla (dvi kvadros nuo Mitre 3700 aukštumos). Turinti savo medžiagas kilijantai, gali pakviesti atvykt primieravimui į namus. Pastebėtina, kad kauniečiai siuvėjai Rimšai, tėvas ir sūnus, netik žinomi Lietuvoje kaip geri siuvėjai, bet jie laimėjo aukso medalius Paryžiaus ir Londono parodose. Šia proga pasakytina — savas, pas savą, nes darbas tikrai pirmos rūšies, o kainos pigesnės, negu pas prastesnius siuvėjus svetimaucius. Vladislavas Rimša, dailininko Jono Rimšos brolis, kuris vadovauja čia minimai šiuvyklai, 1930 metais Paryžiaus parodoje laimėjo pirmą vietą — aukso medalį ir „Grand Prix“, o Londono parodoje 1933 pirmą premiją už smokingą — aukso medalį ir „Grand Prix“. Diplomatus Londone ir Paryžiuje.

— **FRANAS MUZIS**, ilgametis CADE pareigūnas, mėnesį laiko viešėjo pas savo sesutę ir švogeri prof. Vytautą Staigaitį Kordoboje. Grįždamas parvežė prenumeratų „A. L. Balsui“.

„GRANDIS“ LAIMEJO PRIEŠ „BARAKUS“.

Lietuvių krepšinio komanda „Grandis“, kuri dabar įeina į „Racing“ sąstatą, 12. 5. 49 „Racing“ aikštėje, Avellaneda, kovėsi prieš „Barracas Junior“ komandą. Rezultatai: 39:19, „Grandies“ naudai. Teisėjas buvo iš vietinės Sporto Federacijos.

„Grandies“ komandoje žaidė: Aleksas Arlauskas, Vyt. Čepelėvičius, Vl. Bandžius, Vyt. Grabauskas, J. Jaučius, V. Antakauskas ir Ipolitas Kalbutas. Daugiausia taškų (10) padarė Arlauskas. Rep.

— **TADAS BALČIŪNAS** atidarė laikrodžių taisymo dirbtuvę: calle Constitución 3586, Tel. 46-1819, Buenos Aires. Laikrodininkas su šeima neseniai atvyko iš Europos, savo giminių K. O. Balčiūnų pakvietimu.

— **VLADAS PUPIENIS**, mokytojas DUL'io mokykloje Argentinoje, su šeima iš Vokietijos atvykęs į Rio de Janeiro, atskutė prenumeratą „A. L. Balsui“ ir laiškus Jonni Maželiui ir K. Griciui.

— **REIKALINGA TARNAITĖ** esto inžinieriaus šeimai: Tupac Amari 1260, Vicente López. Tel. 70-7741.

KAZ. DEVEIKIS-PIPIRAS.

metalių išdirbinių fabriko savininkas, pavyzdį auklėjantis savo šeimai, atsikvietęs du brolius su šeima iš Vokietijos, buvusis Dr. J. Basanavičiaus vardo Lietuvių Centro pirmininkas yra tikrai laimingas žmogus. Prieš 8 mėnesius išsipirko naują „poliš“ finansinėje bendrovėje „Esmeralda“ ir štai „La Prensa“ 6. 5. 49 pranešė, kad gerb. Kazimieras Deveikis-Pipiras laimėjo \$ 100.000. Savo ilgametį prenumeratorių sveikiname su nusispysojusia laime.

A. KANOPA ir **V. VILKELIS** Restorano-Baro savininkai
USPALLATA 2801. Tel. 61-6440
Parque Patricios, Bs. Aires.

VINCAS BAGDONAVIČIUS
Almaceno „Rokiškis“ sav.
Albarreyos 2799; Tel. 51-7014
Villa Peyrredon — Bs. Aires.

Restoranas „Alytus“
Pepiri 400, Parque Patricios
T. A. 61 - Corrales - 6518
ANTANAS ŽALNIERASKAS, sav.

M. Baltaitytė - Frey
lietuvių akuserė
priima ligones ir duoda patarimus gimdyvėms visą dieną.
CHACO 2158 Valentin Alsina

Antano Girdausko
Visokių Baldų Fabrikas
HERNANDARIAS 1721 - Bs. Aires
Dirba moderniausius baldus šeimynoms garantuotai ir nebrangiai.
Kviečia persitikrinti ir pasirinkti

J. LAUCIUS IR P. KARAVAITIS ATVYKO IŠ EUROPOS.

Laivą „Andes“ 27. 3. 49 iš Anglijos į Buenos Aires atvyko Jonas Laucius, Jokūbo Sprindžio šeimos pakviestas ir jo pusbrolis, Petras Karavaitis, pakviestas Al. Aleliūno šeimos. Abū biržiečiai. Leidimus išrūpino „A. L. Balsas“ Redakcija.

Pirmąjį gimines prašė surasti Olgą Jurėnaitę-Zinkevičienę, kurios ieško brolis Kostas, gyvenantis Anglijoje. Per antrąjį, Jonas Kvietelaitis prašo atsiųsti savo brolių, gyvenančių Argentinoje. Adresai „A. L. Balse“.

— **BALANDŽIO MEN.** 22 D. laivą „Florida“ atvyko iš Austrijos Stud. Marija Radionovaitė ir jos brolis konservatorijos stud. Eduardas Radionovas. Jie yra vilkaviškičiai ir į Argentiną atvyko savo pažįstamų kvietimu. Dabar rūpinasi dokumentais tėvams atsiimti iš Austrijos. (p)

— **JANUARIUS REIVYTIS**, laivą „Highland Chieftain“ 8. 5. 49 iš Europos atvyko į Buenos Aires. Apasistojęs pas jį pasikvietusius giminių A. P. Mickevičius. Tuo pačiu laivą į Braziliją atvyko Jonas Šilingas.

— **ONAI DARGUŽIENĖ** 13. 5. 49 padaryta chirurginė operacija. Ligonė iš sanatorijos jau grįžo ir greit vėl priimsinės savo klientes, kaip modistė. K.

— **VILLA SASTRE**, Temperley, „Arg. Liet. Balsas“ atskirais numeriais galima nusipirkti pas Joną Zurbą, jo maisto ir gerimų parduotuvėje, gatvė 11, tarp 14 ir 16. Prenumeruoti galima per mūsų įgaliotinį Joną Stasiulevičių, gatvė 11, tarp 16 ir 18.

— **ANDRIUS ZABULIONIS** su žmona V. Eidintaitė, sūnais Edvardu ir Hectoris iš Comodoro Rivadavia persikėlė gyventi į Buenos Aires. A. Zabulionis dirba kaip „maestro tornero“ firmoje Domec.

— **JUOZAS PUZINAS** su žmona Izabele Mitraitė nusipirko namą Bernalyje ir persikėlė jį gyventi.

Lietuviškų knygų ne daug teturime, jos gimsta per vargą ir aukas, brangink jas!

Laiškai iš Europos A. L. Balse

„A. L. Balsas“ adresu atėjusius laiškus prašomi atsiimti:

Gaspars, Aleksas ir Ona Aleliūnai (nuo mokyto. Jono Mikšio), Vladas Butavičius, Gen. T. Dankantas, Benediktas Garla, Mykolas Gasininas, Magdalena Urbanavičiūtė-Grimalauskienė, Petras Gugas, K. Gricius, Dr. Holaičius, O. Kairėlienė, iš Vidugirio Jurgis Kraujalis, Kvietelaitis (laškas nuo brolio Jono Kvietelaitio), Veronika Lemberienė (laškas iš Pasvalio), Pranas Litvinavičius, Juan Maželis, Albertas Milius, Ambrosio Mackonis, Bronius Mikšys, Leonni Normantui laiškas nuo jo sūnaus Vacio Normanto, iš Biržų Jasiukas Petras, Vilnius S. Rasiūnas, Pranas Ruseika, iš Klaucūčių Jurgis Rudis, Josė Šneideris, R. S. Šiaučius, M. Šarūnas, Naujalytiškio-Paliūnų Severija Tamosiūnaitė, Olga Jurėnaitė-Zinkevičienė.

PIUS BUKASKAS, keliaujantis „A. L. Balsas“ reporteris, įgaliotinis, fotografas. Sautki Balso telefonu: 45-4444.

GRYNAS MEDUS iš lietuvių bitynų
PARDUODAMAS:
BOEDO 737 Tel. 45-4444

CORRALON Y SANTARIOS de Wolf Arender e hijo
Iškilminga statyba medžiaga įmontant 50 % kainos. Likęs išsimokėjimui. Kainos pigios. Lietuviai pasiteiraukite MAXIMO PAZ 1099, esq. Santa Fe T. A. 241-0673 - 4 de Junio

Casimiro Kaminskas

FABRICANTE DE VITRINAS

Trelles 1545/47. T. E. 59-1918.

Linotipia „La Voz“, Impresión Talleres Graficos „Verdad“.

Dr. M. RABINOVICH

Šlapumo ligos. — Venerinės. — Lytinis nusilpimas. Oda. — Sifilis. — Pilvas. Širdis. — Plaučiai.

Moteryų ligos. — Gyslos. — Hemorojus. Spinduliai X. Trumpeji. Elektrokoagulacija. Priėmimo val. nuo 15 iki 20. Sekmad. ir švent. nuo 10 iki 12

JOSE E. URIBURU 770 — T. A. 47. Cuyo 4970 — BS. AIRES (Altura: Córdoba 2200)

ODOS LIGOS — SIFILIS

Dr. MIGUEL FINKELBERG

Gydytojas specialistas ligininės Durand

CORRIENTES 5628, 1 piso T. A. 54-7593
Priėmimo val.: 15-19. — Sekmad. ir šventad. 9-11.